

נחל זהר

פירושים וחיידושים בספר הזהר הקדוש
על סדר פרשת השבוע

על פי ההקדמות אשר בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן מברסלב זצוק"ל

בוהר דא יפקון ביה מן גלותא ברחמים

לחבון דרך הלימוד ומטרת עלון זה נא עיין בהקדמה בגב העלון

תרגום ללשון הקודש

זהר הקדוש - חיי שרה קבד.

ותמת שרה בקרית ארבע. רבי אבא אמר, כמו זה לא היו בכל נשות העולם, שהרי נאמר השבון ימיה ושנותיה וקיימה בעולם ואותו המקום שבו היא נקברה. אלא להראות שלא היתה כמו שרה בכל נשות העולם.

ואם תאמר הנה מרים, שכתוב (במדבר כ) ותמת שם מרים ותקבר שם - זה בא להראות את סרהונם של ישראל, שהרי המים לא הלכו בישראל אלא בזכות מרים. אבל לא נאמר במיתתה כמו שנאמר בשרה.

רבי יהודה פתח, (קהלת י) אשריך ארץ שפולקך בן חורים ושריך בעת יאכלו. הפסוק הזה בארזותי החברים, אבל יש לנו להסתכל בו, שאשריהם וישראל שהקדוש ברוך הוא נתן להם תורה לדעת כל הדרכים הנקשרות ולגלות להם סודות עליונים, והרי זה נתבאר.

אשריך ארץ - זו ארץ החיים, משום שהמלך שלה מזמין לה כל הברכות שהתברכה מהאבות העליונים, הפוד של וא"ו, שהוא עומד להריק עליה ברכות תמיד, והוא בן חורים, בן היובל שמוציא את העבדים לחרות, בן העולם העליון שמוציא תמיד את כל החיים וכל האור וכל שמן משחה, והכל מופיע הבן הבכור הזה לארץ הזו, כמו שנאמר (שמות ד) בני בכרי ישראל, ומשום כך אשריך ארץ.

ומה שנאמר אי לך ארץ שפולקך נער, כמו שבארנו, שהארץ התחתונה הזו והעולם העליון לא ינקים אלא מתוך שלטון (של מעלה) של הערלה, והכל מאותו המלך שנקרא נער, כמו שבארנו - אוי לארץ שצריכה לינק כך.

בא ראה, הנער הזה אין לו מעצמו כולם, רק בשנמשל ברכות לעתים ידועים, וכל הפעמים שנמנעו ממנו, ונפגמה הלכנה ונחשקת, והברכות נמנעות ממנו. אוי לעולם שצריך לינק בשעה הזו. ועוד, בכמה דינים נדון העולם הזה מרם יונק ממנו, שהכל מתקיים בדין ונעשה, ונתבאר [כך].

בא ראה, ותמת שרה בקרית ארבע - סוד הוא, משום שלא היתה מיתתה על ידי אותו הנחש עקלתון, ולא שלט בה כמו שאר בני העולם ששולט בהם, ועל ידו מתו בני העולם מיום שגרם להם אדם, פרט למש"ה ואהר"ן ומר"ם, שכתוב בהם על פי ה', ומשום כבוד השכינה לא כתוב במרים על פי ה'.

אבל בשרה כתוב בקרית ארבע. הפסוד של קרית ארבע בסוד עליון, ולא על ידי אחר. בקרית ארבע, ולא בנחש. בקרית

ותמת שרה בקרית ארבע. רבי אבא אמר בגוונא דא לא הוה בכל נשוי עלמא דהא אתמר הושבון יומהא ושנהא וקיימהא בעלמא וההוא אתר דאתקברת ביה. אלא לאחזאה דלא הוה בשרה בכל נשוי עלמא.

ואי תימא הא מרים דכתיב (במדבר כ) ותמת שם מרים ותקבר שם. בגין לאחזאה סרהנא דישראל קא אתא, דהא מניא לא אזלי להו בישראל אלא בזכותא דמרים. אבל לא אתמר במיתתה כמה דאתמר בשרה.

רבי יהודה פתח (קהלת י) אשריך ארץ שפולקך בן חורים ושריך בעת יאכלו. האי קרא (צה ב) אוקמיה חבריאי, אבל אית לן לאסתכלא ביה, דזכאין אינון ישראל דקודשא בריה הוא יתב לון אורייתא למנדע כל אורחין סתימין ולא תגלייא לון רזין עלאין והא אתמר.

אשריך ארץ, דא ארץ החיים, בגין דמלכא דילא אזמין לה כל ברכאן דאתברכא מאבהו עלאין, רזא דוא"ו דאיהו קיימא לארקא עליה ברכאן תדיר, ואיהו בן חורין בן יובלא דאפיק עבדין לחירו, ברא דעלמא עלאה דאפיק תדיר כל חיון וכל נהירו וכל משח רבות, וכלא אעיד (נ"א אנגיד) האי ברא בוכרא להאי ארץ כמה דאת אמר (שמות ד) בני בכרי ישראל, ובגין כך אשריך ארץ.

ומה דאתמר אי לך ארץ שפולקך נער כמה דאוקמיה, דהאי ארץ תתאה ועלמא תתאה לא ינקא אלא מגו שלטנותא (דעילא) דערלה. וכלא מההוא מלכא דאקרי נער כמה דאוקמיה. ווי לארעא דאצטריך לינקא הכי.

תא חזי, האי נער (דף קכה ע"א) לית ליה מנרמיה כלום בר פד נטיל ברכאן לזמנין ידועו, וכל זמנין דאתמנעו מניה ואתפגים סיהרא ואתחשף וברכאן אתמנעו מניה, ווי לעלמא דאצטריך לינקא כההיא שעתא. ועוד בכמה דינין אתרין האי עלמא עד לא ינקא מניה, דכולא בדינא אתקיים ואתעבד ואוקמיה (חכי).

תא חזי, ותמת שרה בקרית ארבע. רזא איהו, בגין דלא הוה מיתתה על ידא דההוא נחש עקימאה, ולא שלט בה בשאר בני עלמא דאיהו שליט בהו. ועל רייה מתו בני עלמא מיומא דגרים לון אדם בר מש"ה ואהר"ן ומר"ם דכתיב בהו על פי יי. ובגין יקרא דשכינתא לא כתיב במרים על פי יי.

אבל בשרה כתיב בקרית ארבע, רזא דקרית ארבע ברוך עלאה, ולא על ידא אחרא. בקרית ארבע, ולא בנחש. בקרית

אֲרַבַּע הִיא הַכְּרוּז, דִּאתְחַבֵּר דְּוֹד מִלְּפָא בְּאַבְהוּ, וְעַל דָּא לֹא
הוּא מִיתְתַּה בִּידָא אַחְרָא אֵלָא בְּקִרְיַת אֲרַבַּע.

תָּא חֲזִי, כַּד יוֹמִין דְּכַר נִשְׁ אַתְקִימוּ בְּדִרְגִין עֲלֵאיו, אַתְקִימוּ
כַּר נִשְׁ בְּעֵלְמָא. בִּיּוֹן דִּלָּא אַתְקִימוּ בְּדִרְגִין עֲלֵאיו, נִפְקִי וְנַחְתִּי
לְתַתָּא עַד דְּקָרִיבוּ לְהַאי דִּרְגָא דְּמוֹתָא שְׂרָיָא בֵּיהּ, וּבְדִין נְטִיל
רְשׁוּ לְאַפִּיק נִשְׁמַתָּא וְטָאם עֲלְמָא בְּזִמְנָא חֲדָא וְנְטִיל נִשְׁמַתָּא
וְסָאִיב לִיהּ לְגוֹפָא וְאַשְׁתָּאֵר מְסָאֲבָא. וְכַאֲיִן אִינּוּן צְדִיקִינָא דִּלָּא
אַסְתָּאֲבוּ וְלֹא אֲשְׁתָּאֵר בְּהוּ מְסָאֲבוֹתָא.

וְתָא חֲזִי בְּאַמְצָעוֹת דְּרִקִיעָא אַתְקַטְרַר חַד אִוְרְחָא קַסְטְרִירָא
וְאִיחוּ הֲוִיָּא דְּרִקִיעָא דְּכָל בְּכַבִּין דְּקִיּוֹן בְּלַחוּ קְטִירִין בֵּיהּ
וְקִיּוֹי בֵּיהּ תִּלִּי תִּלִּין, וְאִינּוּן מוֹמֵן בְּסִתִּירוּ (ס"א בַּסְטִירוּ)
עוֹבְדֵי בְּנֵי עֲלְמָא.

בְּגוֹוְנָא דָּא כְּפֹה חֲבִילֵי טְהִירִין נִפְקִי לְעֵלְמָא מֵהַאי הֲוִיָּא עֲלֵאָה
קְדֻמָּאָה דִּאתְפַתָּא בֵּיהּ אָדָם, וְכַלְהוּ מוֹמֵן בְּסִתִּירוּ עוֹבְדֵי (דף
קכח ע"ב) עֲלְמָא, וּבְגִין כַּד אֲתִי בַר נִשְׁ לְאַתְדַבְּחָהּ, מְסִיעִין
לִיהּ מִלְּעִילָא, וְסִיעָא דְּמֵאֲרִיָּה סְחָרָא לִיהּ וְאַסְתְּמוּר וְאַקְרִי קְדוּשׁ.

אֲרַבַּע, הִיא הַכְּרוּז. שֶׁהַתְּחִבֵּר דְּוֹד הַמִּלְּפָא עִם הָאֲבוֹת, וְעַל כֵּן לֹא
הִיְתָה מִיתְתַּה בִּיד אַחֵר אֵלָּא בְּקִרְיַת אֲרַבַּע.

בֵּא רְאֵה, כַּאֲשֶׁר הִימִים שֶׁל אָדָם הִתְקִימוּ בְּדִרְגוֹת עֲלִיוֹנוֹת,
מִתְקִיִּים הָאָדָם בְּעוֹלָם. בִּיּוֹן שֶׁלֹּא מִתְקִיִּים בְּדִרְגוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת,
יּוֹצֵאִים וְיוֹרְדִים לְמַטָּה, עַד שֶׁקָּרְבִים לְדִרְגָּה הַזֹּאת שֶׁבָּהּ שׁוֹרָה
הַפְּנוּת. וְאִזּוּ נּוֹטֶלֶת רְשׁוּת לְהוֹצִיא הַנִּשְׁמָה, וְטָסָה הָעוֹלָם בְּפַעַם
אַחַת וְנּוֹטֶלֶת הַנִּשְׁמָה, וּמִטְמָא אֶת הַגּוֹף וְנִשְׁאַר טָמֵא. אֲשֶׁרִי
הַצְּדִיקִים שֶׁלֹּא נְטָמְאוּ וְלֹא נִשְׁאַרָה בְּהֵם טָמְאָה.

וּבֵא רְאֵה, בְּאַמְצָע הַרְקִיעַ נִקְשָׁר דְּרָד אֶחָד מִבְּחִיק, וְהוּא נַחֲשׁ
הַרְקִיעַ, שֶׁכָּל הַכּוֹכָבִים הַדְּקִים בָּלָם קְשׁוּרִים בּוֹ וְעוֹמְדִים בּוֹ תִּלִּי
תִּלִּים, וְהֵם מוֹמֵנִים [בַּצַּד] עַל מַעֲשֵׂי בְּנֵי הָעוֹלָם שֶׁבִּסְתֵּר.

בְּדִגְמַת זֶה כְּפֹה קְבוּצוֹת מִלְּאֲכֵי דִין יּוֹצְאוֹת לְעוֹלָם מִזֶּה הַנְּחָשׁ
הָעֲלִיּוֹן הַקְּדוֹמוֹן שֶׁהִתְפַתָּה בּוֹ אָדָם, וְכֵלָם מוֹמֵנִים בְּסִתֵּר מַעֲשֵׂי
הָעוֹלָם, וּמֵשׁוּם כֵּן, כֵּא אָדָם לְהַטְהֵר - מְסִיעִים אוֹתוֹ מִלְּמַעְלָה,
וְחִסִּיעַ שֶׁל רַבּוֹ מִקּוֹף אוֹתוֹ וְנִשְׁמַר וְנִקְרָא קְדוּשׁ.

ליקוטי מוהר"ן

ובו מביא מעט ממאמרו הזהר על הפרשה

תורה ז חלק ב

(הובאו רק חלקים עיקרים לביאור מפני אורך התורה)

וַיְחִי מִקֵּץ שְׁנַתִּים יָמִים, וּפְרָעָה הָלָם וְכו' (בראשית מא):

א כִּי מִרְחַמְכֶם יִנְהַג (ישעיה מו) - חִינּוּ מִי שֶׁהוּא רַחֲמָן, הוּא יִכּוֹל
לְחַיּוֹת מְנַחֵיג. וְצָרִיף לִידַע אִיךָ לְהַתְנַחֵג עִם הַרְחַמְנוּת, כִּי עַל רִשְׁעִים
אוּ עַל רוֹצְחִים וְגוֹלְגִימִים אִסּוּר לְרַחֵם. וְכֵן מִי שֶׁאִינּוּ יוֹדַע אִיךָ לְהַתְנַחֵג
עִם הַרְחַמְנוּת, אִזּוּ יוֹכֵל לְרַחֵם עַל תֵּינוּק שֶׁל אֲרַבְּעָה יָמִים, לְתַן לוֹ
מֵאֲכָל הַצְּרִיף לְגִדּוֹל, וְלֹא לְקַטֵּן בְּנֵהּ, כִּי קַטֵּן בְּנֵהּ צְרִיבִין לִזְנוּ רַק עַל
יְדֵי חֶלֶב דִּוְקָא. עַל־כֵּן צְרִיף לִידַע אִיךָ לְהַתְנַחֵג עִם הַרְחַמְנוּת, שֶׁלְקַטֵּן
בְּנֵהּ צְרִיבִין לְרַחֵם לְתַן לוֹ חֶלֶב דִּוְקָא, וְלְגִדּוֹל - מֵאֲכָל הַצְּרִיף לוֹ, וְכֵן
עַל כֵּל אֶחָד וְאַחַד צְרִיבִין לְרַחֵם בְּפֹה שֶׁצְרִיף לוֹ:

ב וְרַחֲמָן בְּנֵהּ הוּא רַק מִשְׁחָה רַבְּנֵהּ, כִּי הוּא הִיךָ מְנַחֵיג יִשְׂרָאֵל, וְהוּא
יְחִיָּה הַמְנַחֵיג לְעַתִּיד, כִּי מֵה שֶׁהִיָּה הוּא שִׁיחֵיָּה וְכו' (קהלת א). כִּי
מִשְׁחָה רַבְּנֵהּ הִיךָ לוֹ רַחֲמְנוּת בְּאַמְתַּת עַל יִשְׂרָאֵל, וּמִסַּר נַפְשׁוֹ בְּשִׁבִיל
יִשְׂרָאֵל, וְהִשְׁלִיךְ נַפְשׁוֹ מוֹנֵגָה, וְלֹא הִיךָ חוֹשֵׁשׁ עַל עַצְמוֹ בְּלָל. כִּי
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אָמַר לוֹ (שְׁמוֹת לב): וְאֶעֱשֶׂה לְגוֹי גְּדוֹל, וְהוּא לֹא הִשְׁגִּיחַ
עַל זֶה בְּלָל, רַק אָמַר: אִם תִּשָּׂא הַטָּאֲתָם וְכו' (שם), כִּי הוּא הִיךָ רַחֲמָן

וּמְנַחֵיג אֲמַתִּי, וְהִיךָ עוֹסֵק בִּישׁוּבוֹ שֶׁל עוֹלָם, שִׁיחֵיָּה הָעוֹלָם מִיִּשְׁב
מִבְּנֵי אָדָם, כִּי עֵקֶר הָאָדָם הוּא הַדַּעַת, וּמִי שֶׁאִינּוּ לוֹ דַּעַת, אִינּוּ מִן
הַיִּשׁוּב וְאִינּוּ מִכְּנֵה כְּשֵׁם אָדָם בְּלָל, רַק הוּא בְּחִינַת הִיךָ בְּדַמּוֹת
אָדָם. וּמִשְׁחָה רַבְּנֵהּ הִיךָ לוֹ רַחֲמְנוּת, וְהִיךָ עוֹסֵק בִּישׁוּב הָעוֹלָם,
שִׁיחֵיָּה הָעוֹלָם מִיִּשְׁב וּמִמְלֵא מִבְּנֵי אָדָם, חִינּוּ בְּנֵי דַּעָה בְּנִל, כִּי
הוּא פֶתַח לְנוֹ אוֹר הַדַּעַת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים ד'): אַתָּה הֲרָאֵת
לְדַעַת כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים, כִּי מִשְׁחָ פֶתַח אֶת הַדַּעַת וְגִלָּה לְנוֹ כִּי יֵשׁ
אֱלֹהִים שְׁלִיט בְּאַרְצֵנוּ:

ג כִּי עֵקֶר הַרְחַמְנוּת הוּא כְּשִׁישְׂרָאֵל עִם קְדוּשׁ נּוֹפְלִין, חֵם וְשְׁלוֹם,
בְּעוֹנוֹת, רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ, כִּי זֶהוּ הַרְחַמְנוּת הַגְּדוֹל מִכֵּל מִינֵי רַחֲמְנוּת.
כִּי כָּל הַיִּסּוּרִים הַקְּשִׁיִּים שֶׁבְּעוֹלָם אֵינָם נְחָשְׁבִים בְּלָל בְּנֵגַד הַמִּשְׁאֵוִי
הַכְּבֵד שֶׁל עוֹנוֹת, חֵם וְשְׁלוֹם. כִּי כְּשִׁישְׂרָאֵל נּוֹפְלִים בְּעוֹנוֹת, חֵם
וְשְׁלוֹם, זֶהוּ מִשְׁאֵוִי כְּבֵד מֵאֵד, שְׂאִי אֲפִשֵׁר לִשְׂא כְּלָל הַמִּשְׁאֵוִי
הַכְּבֵד הַזֶּה, בְּבַחֲינַת: כְּמִשְׂא כְּבֵד יִכְבְּדוּ מוֹנֵי (תהלים לח). כִּי מִי
שִׁיּוֹדַע קְדֻשַׁת יִשְׂרָאֵל מֵאִזּוֹן חֵם לְקוֹתִים, וְיוֹדַע רוֹחַנִּיּוֹת וְדְקוֹת שֶׁל
יִשְׂרָאֵל - הוּא יוֹדַע, שִׁישְׂרָאֵל חֵם רַחֲמִים לְגַמְרֵי מַעוּוֹ, וְאִזּוֹן עוֹוֹן שֶׁיֵּד
לְהֵם בְּלָל בְּלָל לֹא, לְפִי גְדֵל קְדֻשַׁתָּם מִשְׂרָשֵׁם וְגִדְל דְּקוֹתֵם וְרוֹחַנִּיּוֹתָם.
וְעַל כֵּן כָּל הַיִּסּוּרִים שֶׁבְּעוֹלָם אֵינָם נְחָשְׁבִים לְמִשְׁאֵוִי בְּנֵגַד הַמִּשְׁאֵוִי
הַכְּבֵד שֶׁל עוֹנוֹת, חֵם וְשְׁלוֹם, רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ. וְאַפְלוּ כְּשִׁישְׂא לְאָדָם
יִסּוּרִים, אִם אִין בְּהֵם עוֹנוֹת, אֵינָם נְחָשְׁבִים לְיִסּוּרִים בְּלָל. וְזֶה
בְּחִינַת (שְׁבַת נח): אִין יִסּוּרִין בְּלֹא עוֹן. שֶׁכְּשִׁישְׂאֵוִי בְּהֵם עוֹוֹן, אֵינָם

יפורים כָּלֵל, כי עקר היפורים הם רק בשנזפלים בעונות, הם ושלום, וזהו עקר הרהמנות, לרחם על ישראל עם קדוש, להוציאם מהמשאוי הכבד של עונות. ועליבן משה רבנו, עליו השלום, בכל עת שנפלו ישראל באיזה עוון, היה מוסר נפשו עליהם והתפלל בעדם, כגון במרגלים וכיוצא. כי ידע, שלפי קדשת ישראל ודקותם הם רחוקים מעוון ואי אפשר להם לשא כלל המשא הכבד של עוון כנ"ל. ובאמת, מחיוב באים לעונות, הם ושלום, הוא רק עלידי שאין לו דעת, כי אין אדם עובר עברה אלא-אימין נכנס בו רוח שטות (סוטה ג), וזהו הרהמנות הגדול מן הכל, שצריכין לרחם עליו להכניס בו דעת, בבחינת (תהלים מא): אשרי משביל אל דל; כי אין עני אלא מן הדעת (נדרים מא), וצריכין לרחם עליו להכניס בו דעת:

ד ואפלו בשמגיע זמנו להסתלק, והנשמה עולה ומתדבקת במקום שעולה, בעולמות עליונים, אין זה תכלית ושלמות, שתהיה הנשמה רק דבוקה למעלה. רק עקר השלמות של הנשמה היא, שבעת שהיא למעלה תהיה למטה גביה. עליבן צריך שישאיר אחריו ברכה, בן או תלמיד, כדי שישאיר דעתו למטה גביה בעת שנסתלק למעלה, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (כ"ב קטז): אשר אין חליפות למו – חד אמר בן, וחד אמר תלמיד, כי התלמיד מקבל דעת הרב. גם הכן, בודאי אין מעלה בשנשא בן רשע, הם ושלום, והעקר להשאיר בן שיהיה בחינת תלמיד גביה, שיקבל מפינו שכלו ודעתו. ולאידך מאן דאמר די בתלמיד לבד, כי מאחר שעקר הוא כדי שישאיר דעתו בעולם, עליבן די גם בתלמיד לבד, כי זהו עקר השלמות, שישאיר דעתו בעולם הזה גם בעת ההסתלקות, כשהנשמה עולה למעלה. כי מי שיודע קצת בידיעתו ותברך, הוא יודע שעקר התענוגים והשעשועים של השם ותברך הוא רק שאנחנו מעולם הזה השפל נגדל ונקדש שמו ותברך, וזהו עקר התענוגים והשעשועים של השם ותברך, כמו שכתוב: ואכית תהלה מגושי עפר מקרוצי המר וכו'; כי השם ותברך יש לו שרפים וחיות ואופנים ועולמות עליונים, שהם עובדים אותו ותברך, ואף-עלפיהן עקר התענוג והשעשוע שלו – בשעולה למעלה העבודה של עולם השפל הזה. ועל בן צריכין להשאיר אחריו בן או תלמיד, כדי שישאיר דעתו למטה, שאיר בכני עולם הזה השפל. כי בשנשא דעתו למטה עלידי בן או תלמיד, נחשב כאלו הוא בעצמו ממש נשאר בעולם; וכל אדם יכול לקיים זאת, להעמיד תלמידים. פי בששנים מדברים יחד ביראת שמים, אזי בשאחד מאיר לחברו באיזה דבור, נחשב חברו אצלו בחינת תלמיד. ולפעמים נעשה להפך, דהינו בשאחר-כך הוא מקבל מחברו איזה דבור, אזי נעשה הוא בבחינת תלמיד לגבי חברו. וצריך כל אדם לזהר, להשתדל ולעסוק בזה, פי לא תהו בראה לשבת יצרה (ישעיה מה), פי צריך כל אחד לעסוק בישובו של עולם, שיהיה העולם ממלא מבני אדם, כמו שכתוב (בראשית א): ומלא את הארץ, פי זה עקר ישוב העולם, פשהעולם ממלא מבני אדם, הינו מבני דעה. פי מי שאין בו דעת, אינו אדם כלל כנ"ל. והינו כמו שהאדם מצוה להעמיד בנים בעולם בשביל קיום העולם, בן הוא מצוה להכניס דעת ויראת שמים בכניו ובתלמידים, פי זה עקר המצוה, שמצוה לתלמוד תולדות לקיים העולם, פי העקר – להעמיד תולדות ממין בני אדם דוקא, ולא מין בהמות וחיות בהמות אדם.

עליבן כל זמן שאין מאיר הדעת בכני אדם, ואינם יודעים ומרגישים אלקותו ותברך וממשלתו, אינם בכלל בני אדם, מאחר שאין בהם דעת לדעת את ה', שזה עקר גדר האדם. ועל בן נחשב העולם כתהו ובהו, ועל זה נאמר: לא תהו בראה לשבת יצרה, פי צריכין לישב את העולם, שיהיה מישב העולם מבני אדם דוקא, דהינו מבני דעה, שיודעין את השם ותברך. וזהו גם בן מצות: ומלא את הארץ, שצריכין למלאות את הארץ בכני אדם. הינו שכל אדם מצוה שידבר עם חברו ביראת שמים כדי להכניס דעת בחברו, שזה עקר ישוב העולם, שיהיה העולם מישב מבני אדם, הינו מבני דעה, שיודעין את השם ותברך כנ"ל. עליבן צריך כל אחד לעסוק בזה – להכניס דעת ויראת שמים בחברו, שעלידי-זה נעשה חברו בחינת תלמיד אצלו, ואזי בשמלאו ימיו ויגיע זמן הסתלקותו, אזי יתלבש בזה הדבור שהכניס בחברו, ויהיה נחשב כאלו הוא בעצמו ממש קיים בזה העולם, כמו שכתוב: אשר אין חליפות למו – חד אמר בן, וחד אמר תלמיד. נמצא בשנשא בן או תלמיד אחריו, אזי יש חליפות למו, הינו פי יש לו חליפה, מאחר שנשא דעתו אחריו עלידי בן או תלמיד כנ"ל. פי עקר הוא הדעת, ובשנשא דעת אחריו עלידי בן או תלמיד, נחשב כאלו הוא ממש נשאר קיים בעולם. וזה חליפות – ראשי תבות: פי ידבר חכמות והגות לבי תבונות (תהלים מט); פי עקר הוא הדעת, שהוא בחינת: פי ידבר חכמות והגות לבי תבונות, שזהו עקר החשירה והחליפות שנשא מן האדם אחריו, דהינו מה שהיה מדבר חכמה ותבונה עם חברו והכניס בו דעת אמת ויראת שמים כנ"ל. ועל בן פי ידבר חכמות והגות לבי תבונות – ראשי תבות "חליפות", פי זה עקר החליפות והחשירה כנ"ל:

ובאמת בן ותלמיד הוא פלו חד. פי הכן הוא גם בן תלמיד כנ"ל, וגם התלמיד הוא בחינת בן, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין צט: וע"ש גם בדף יט): כל המלמד בן חברו תורה, כאלו עשאו, פי נחשב כאלו עשה את הגוף של התלמיד גם בן, פי מקדם לא היה נקרא בשם אדם כלל, מאחר שלא היה בו דעת ולא היה רק דמות אדם, נמצא שעל ידי שלמד עמו תורה והכניס בו דעת, עלידי-זה נעשה אדם, עליבן נחשב כאלו עשאו ממש, עליבן גם התלמיד הוא בחינת בן:

ה אמנם, מי שרוצה לדבר עם חברו ביראת שמים כנ"ל, הוא צריך שיהיה לו יראת שמים, כדי שיהיו דבריו נשמעין אצל חברו, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ו:): כל מי שיש בו יראת שמים, דבריו נשמעין; וגם כדי שיתקמו דבריו אצל חברו. פי לפעמים מדבר אחד עם חברו, ותקף ומיד עובר והולך הדבור מלב חברו, ואינו מתקיים אצלו כלל. עליבן צריך לזה יראת שמים. פי מי שיראת הטא קודמת להכמותו, חכמתו מתקיימת (אבות פ"ג), הינו שיש קיום לדבריו אצל חברו. נמצא: מי שרוצה להכניס דעת בחברו, הוא צריך שיהיה לו יראת שמים, כדי שיהיו דבריו נשמעין וכדי שיתקמו דבריו. וזהו: אשר אין חליפות למו, ולא יראו אלקים (תהלים נח), הינו בשאין נשאר דעתו אחריו עלידי בן או תלמיד, שזה בחינת חליפות כנ"ל, זה סימן שלא יראו אלקים, פי עלידי יראה נשאר דעתו אחריו כנ"ל:

ו עלידי-זה שעוסקים לדבר אחד עם חברו להכניס בו דעת ויראת

שמים והעמוד תלמידים כנ"ל, עלידייה נכנסין אורות המקיפים, דהינו שזוכה להבין ולדע מה שלא היה מכין וידע מתחלה. כי מה שאדם מכין ומשיג בשכלו זה בחינת פנימי, כי זה השכל נכנס לתוך שכלו; אבל מה שאין יכול לנכנס לתוך שכלו, דהינו מה שאי אפשר לו להבין, זה בחינת מקיפים, כי זה הדבר מקיף סביבות שכלו, ואי אפשר לו להכניסו בפנים בתוך שכלו, כי אי אפשר לו להבין זאת, מחמת שהוא בחינת מקיף אצלו. וכשעוסק לדבר עם בני אדם, ומכניס בהם דעתו, נמצא שנתרזקו מזה מהשכל והדעת שהיה לו, אזי עלידייה נכנס השכל המקיף לפנים, כי על ידי שנתרזקו שכלו על ידי שהכניס דעתו בחברו, עלידייה נכנס המקיף לפנים, וזוכה להבין בחינת השכל המקיף, דהינו שמכין מה שלא היה יכול להבין מתחלה כנ"ל:

ויש כמה בחינות במקיפים, כי מה שמקיף לזה, הוא בחינת פנימי אצל חברו, שהוא במדרגה למעלה ממנו, וכן למעלה מעלה. ויש שכל, שהוא בחינת מקיף לזה, ואצל אחר זה השכל הוא נמוך אפילו מבחינת פנימי, מחמת שהוא במדרגה גבוהה ממנו הרבה, ועלידיי שמדבר אחר עם חברו ביראת שמים ומכניס בו דעתו, עלידייה נכנס מקיף שלו לפנים כנ"ל. וכן למעלה מעלה, שכל אחד לפי בחינתו ומדרגתו נכנס מקיף שלו לפנים, עלידיי שמדבר עם חברו ותלמידו ומכניס בו דעתו כנ"ל. וזהו (דברים ל): כי קרוב אליך הדבר מאד, בפיה ובלבבך לעשותו. כי קרוב אליך הדבר מאד, בפיך ובלבבך לעשותו. בחינת מקיפים, שהם נעלמים ורחוקים מאד מן האדם, ולקרובם אליך להכניסם בפנים – זה תלוי בפיה ובלבבך לעשותו. בפיה ובלבבך – זה בחינת: פי דבר חכמות והגות לפי תבונות, הינו שיגלה חכמתו ותבונתו לתלמידיו כנ"ל. וזהו: לעשותו – בחינת באלו עשאו הנ"ל, ועלידיי זה יוכל להכניס ולקרוב המקיפים, שהם בחינת מאד, להכניסם לפנים כנ"ל:

ולמעלה מן הכל הם המקיפים העליונים של חכם הדור, שהוא הרבי שבדור, שעלידיי שזה הרבי והחכם שבדור עוסק לדבר עם תלמידיו ומכניס בהם דעתו, עלידייה נכנסים המקיפים שלו לפנים. והמקיפים שלו הם בחינת אריכות ימים ושנים, כי המקיפים שלו הם בחינת עולם הבא, שהוא יום שכלו ארץ (קידושין לט): חולין קמב), כי שם הוא למעלה מהזמן. כי כל הזמן של כל העולם הנה פלו, מה שהיה ומה שיהיה, הוא פלו אין ואפס נגד יום אחד, ואפלו נגד רגע אחת של עולם הבא, שהוא יום שכלו ארץ. ושם אין שום זמן, כי הוא בחינת למעלה מהזמן, רק סדר הזמנים שיש שם הם בחינת השגות של המקיפים. שיש מקיפים שהם בחינת ימים, ויש מקיפים שהם בחינת שנים, בחינת: תקופות הימים (שמואלא א), תקופות השנים (שמות לד) ודברי הימים ב כד); ואלו המקיפים שיש שם, הם בחינת סדר הזמנים שם. והשגות מקיפים הללו זה עקר התענוג והשעשוע של עולם הבא; אשרי מי שזוכה להשיגם. וזה בחינת תכלית הידיעה, כי תכלית הידיעה אשר לא נדע. כי השגות אלו המקיפים, שהם בחינת שעשוע עולם הבא, זה בחינת (תהלים לא): מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, כי הם רב טוב הצפון וטמון וסתום מעין כל. וזהו: מה רב טובך – מה דיקא, כי הם בחינת מה, בחינת: מה חמית מה פשפשת, בחינת תכלית הידיעה

אשר לא נדע. וזה בחינת שפע הכתר, כי כתר הוא בחינת מקיף, כמו שכתוב (שופטים כ): כתרו את בנימין וכו'; וזה החכם שזוכה לאלו המקיפים הנ"ל, בחינת שפע הכתר, הוא צריך שיהיה לו בחינת כל, בחינת (ד"היא כט): כי כל בשמים ובארץ, ותרומתו: דאחד בשמיא וארעא (זוהר בראשית לא ובתיקון כב).. הינו שיהיה אוחז ומקנים שני העולמות, עולם העליון ועולם התחתון, שהם בחינת שמים וארץ. כי הצדיק והחכם הנ"ל הוא צריך שיהיה אוחז בשניהם, לנכנס את כל אחד ואחד בבחינתו. כי יש דרי מעלה ויש דרי מטה, דהינו עולם העליון ועולם התחתון, בחינת שמים וארץ, וצריך הצדיק להראות לדרי מעלה, שאינם יודעים כלל בידיעתו ותרבוה, שזה בחינת השגה של מה, בחינת: מה חמית מה פשפשת, בחינת: איך מקום כבודו; ולהפך צריך להראות לדרי מטה, שאדרבא, מלא כל הארץ כבודו (ישעיה ו). כי יש שוכני עפר, שהם בני אדם המונחים במדרגה התחתונה, ונדמה להם שהם רחוקים מאד ממנו ותרבוה, וצריך הצדיק לעוררם ולהקיצם, בבחינת (שם כו): הקיצו ורננו שכני עפר. ולגלות להם ש'ה' עמם, והם סמוכים אליו ותרבוה, כי מלא כל הארץ כבודו. ולחזקם ולעוררם, שלא יהיו מיואשין עצמן, הם ושלום, כי עדיו הם אצל השם ותרבוה וקרובים אליו, כי מלא כל הארץ כבודו. וזה בחינת כל, שיש להצדיק, בחינת: כי כל בשמים ובארץ, דאחד בשמיא וארעא, הינו שהוא אוחז ומקנים שני העולמות: עולם העליון הוא אוחז ומקנים בבחינת מה, בחינת איך מקום כבודו, ועולם התחתון הוא מקום בבחינת מלא כל הארץ כבודו. ונעין לקמן (סי' ס"ח), שם מבאר גם כן ענין זה בכאור יותר קצת. והכלל – שהצדיק, עקר שלמותו – בשיש לו שני הבחינות הנ"ל, דהינו שידע איך לדבר וללמד ולהאיר בכל אחד ואחד, בדרי מעלה ודרי מטה, בעליונים ובתחתונים, בשמים ובארץ, שהם בחינת גדולים וקטנים, הינו שלגדולים במעלה, בני עליה, בחינת דרי מעלה, צריך שיהיה פח להצדיק להראות להם ולגלות להם, שעדין אינם יודעים כלל מהשם ותרבוה, בחינת: מה חמית מה פשפשת וכו'; וזה תלמוד ותהשגה הוא צריך להאיר ולהכניס בהגדולים במעלה, שהם בחינת דרי מעלה. ולהפך, יש בני אדם שמונחים במדרגה התחתונה מאד, עד שהיו מיואשין את עצמן לגמרי, הם ושלום, כי נדמה להם שהם רחוקים מאד מהשם ותרבוה, וכבר אבד נצחם ותוחלתם מה – צריך הצדיק שיהיה לו פח לעוררם ולהקיצם, שלא יהיו מיואשין עצמן בשום אופן בעולם, יהיה איך שיהיה, ולהראות להם ולהאיר בהם, כי עדיו ה' עמם ואצלם וקרוב להם, ואפלו בתוך הארץ ממש, אפלו אם נפל לשאול תהתיות, הם ושלום, אף על פיריכן שם דיקא נמצא כבודו ותרבוה, כי מלא כל הארץ כבודו. וזה בחינת כל, שיש להצדיק וכו', כנ"ל:

ח גם זה החכם הדור הנ"ל צריך לידע איזה מקיפים שהוא צריך להמשיכם ואיזה מקיפים שאין צריך להמשיכם, ובשכיל זה יש דברים שאין רשאים לגלותם בפני התלמידים, כי אם יגלה אותן הדברים, יכנסו מקיפים אחרים בתוך שכלו כנ"ל. ולפעמים אין צריך לקבל אלו המקיפים, כמו למשל, בשהרב מדבר עם תלמידו איזה פשט בגמרא, או פרוש, תוספות, ובתוך דבריו הוא בא על איזה קשיא, ואותו הקשיא היה בתחלה בבחינת מקיף אצלו, כי

לא ידע ממונה בתחלה, ותקף פשנפול בשכלו זאת הקשיא, הוא אומרה בפני תלמידו, ובתוך כך בשמסביר לו הקשיא, נופל בשכלו תרוץ על הקשיא, נמצא שהזור ומשיג מקיף אחר, שהוא תרוץ על הקשיא, ואזי אומר גם התרוץ בפני התלמיד. אך בשמנגלה גם התרוץ בפני התלמיד, אזי נכנס בו עוד מקיף אחר, ואז על ידי זה השכל שבא עליו עתה, הדרא קשיא לדוכתא, ואדרבא, עתה הקשיא חזקה ורחבה יותר מבתחלה. נמצא שעל ידי שגלה התרוץ בפני התלמיד, שעל ידי זה נכנס בו מקיף אחר, דהינו שכל חדש, שעל ידי זה חזרה הקשיא למקומה ביתר עז, כי עתה הקשיא חזקה ורחבה יותר מבתחלה. כמו כן יש בהשגות, שיש דברים שאסור לגלותם, כי אם יגלה זה התרוץ בפני התלמיד, יכנס בו מקיף חדש, שעל ידי זה יהיה הקשיא חזקה ורחבה יותר מבתחלה, עד שיוכל לכנס בהשגות מקיפים שהם למעלה מהזמן, שאין הזמן מספיק לבאר הקשיאות והתרוצים שיש שם, כי הם למעלה מהזמן. כי כל מה שהוא מנגלה איזה שכל, קשיא או תרוץ, נכנס בו שכל חדש שהוא בחינת מקיף כנ"ל. על יפן אם לא יהיה נזהר בדבריו, לדקדק איזה דבר לגלות ואיזה דבר שלא לגלות, על ידי זה יהיה נכנס בקשיאות ותרוצים שאין הזמן מספיק לבאדם, כי הם בחינת מקיפים שהם למעלה מהזמן כנ"ל. על יפן מברר החכם לעשות סוג לדבריו, לדקדק ולזהר מה לגלות ומה שלא לגלות, באפן שלא ישיג רק אותן המקיפים שצריך להשיג, ולא יבוא להשיג מקיפים שאין צריך להשיג:

וזה בחינת מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: בשעלה משה למרום, מצאו להקדוש ברוך הוא קושר פתרים לאותיות. אמר לו: רבוננו של עולם מי מעכב על ידי. אמר לו: עתיד אחד לעמוד ועקיבא בן יוסף שמו, שהיה דורש על כל קוץ וקוץ תלי תליון של הלכות. אמר לו: רבוננו של עולם ראוי שתנתן תורה על ידו. אמר לו: שתק כך עלה במחשבה (מנחות כט:). ולכאורה קשה, מה אמר לו השם יתברך שתק וכו', הלא כבר אמר הקשיא, ומה זו שתיקה, מאחר שכבר הקשה מה שהקשה. אך תבין כשאמר משה הקשיא, נפל בשכלו תרוץ על הקשיא. אך אם היה אומר את התרוץ, היה נכנס בו מקיף אחר, והיה בא על קשיא יותר חזקה ורחבה מבתחלה. על יפן אמר לו השם יתברך "שתק" על התרוץ, הינו שישתק ולא יגלה את התרוץ, כדי שלא יבוא על קשיא יותר חזקה מבתחלה. וזהו: כך עלה במחשבה, הינו שתבין פשנפולין את השכל הפנימי, אזי עולה במחשבה שכל אחר חדש, כי נכנס מקיף אחר לפניו, ועל יפן צריכין לשתק, כדי שלא יבוא למקיפים שאין צריכין להשיגם כנ"ל, וזהו: שתק, כך עלה במחשבה * כנ"ל:

וזה פרוש: הוו מתונים בדין, והעמידו תלמידים הרבה, ועשו סוג לתורה (אבות פ"א). הוו מתונים בדין – זה בחינת שצריך החכם הנ"ל להיות לו מתינות, לידע איך לדבר עם כל אחד ואחד; שלפני בחינת דרי מעלה יגלה להם ההשגה של מה, בחינת: מה חמית וכו'; ולפני דרי מטה יגלה ההשגה של מלא כל הארץ כבודו. וזה בחינת דין, בחינת משפט, בחינת (תהלים עה): כי אלהים שפט, זה וישפיל וזה ירים – שהגבוהים הוא צריך להשפיל, להראות להם שאינם יודעים כלל בידעתו יתברך, ותקטנים, בחינת שוכני עפר, צריך להרים, לעוררם ולהקיצם שלא יתאשו, כי מלא כל הארץ כבודו, כנ"ל. וזהו: והעמידו תלמידים הרבה – פי בשזוכה להשגה כזו,

להאיר בגדולים וקטנים וכו' כנ"ל, בודאי יעמיד תלמידים הרבה, כי כלם צריכים אליו, כי יש לו פח ללמוד עם כלם כנ"ל. וזהו: ועשו סוג לתורה – בחינת (אבות פ"א): סוג להכמה שתיקה; כי צריך לעשות סוג לדבריו, לשתק לפעמים, בחינת: שתק, כך עלה במחשבה, כנ"ל. פי על ידי שזוכה להעמיד תלמידים הרבה, על ידי זה הוא זוכה להשיג את המקיפים, דהינו שמישיג ומבין מה שלא היה יכול להשיג מתחלה, על יפן הוא צריך לעשות סוג לדבריו ולשתק לפעמים, כדי שלא יכנס במקיפים שהם למעלה מהזמן, שאין הזמן מספיק לבאר הקשיאות והתרוצים שיש שם כנ"ל:

ואלו השני בחינות של דרי מעלה ודרי מטה, דהינו השגה של בחינת מה והשגה של בחינת מלא כל הארץ כבודו, הם בחינת השגה של בחינת בן והשגה של בחינת תלמיד, כי אף על יפן שבן ותלמיד בלו חד כנ"ל, כי הבן הוא גספן תלמיד, כנ"ל, והתלמיד הוא גספן בחינת בן, פי נחשב כאלו עשאו כנ"ל, אף על יפן יש הפרש בין בן לתלמיד. כי הבן שהוא תלמיד הוא במעלה יתרה מתלמיד לבד, כי הבן הוא בלו נמשך מן האב, מראשו עד רגלו, ואין בו שום שיערה שאינה נמשכת ממה האב, על יפן בחינת ההשגה של הבן גדולה יותר במעלה מהשגה של בחינת התלמיד. וזהו בחינת החלוק שבין נבואת משה רבנו לשאר נביאים; פי משה ראה באספקלריא המאירה, והם ראו באספקלריא שאינה מאירה (יבמות מט:), שזהו בחינת החלוק שבין השגת דרי מעלה להשגת דרי מטה, שהם בחינת בן ותלמיד. פי משה השיג בחינת (שמות לג): פי לא יראני האדם וחי, זה בחינת ההשגה של מה, בחינת: מה חמית וכו', שזהו ההשגה של דרי מעלה, בחינת בן, וישעיה, שהיה במדרגה קטנה ממשה, אמר (ישעיה ו'): ואראה את ה' – זה בחינת השגה של דרי מטה, בחינת תלמיד, בחינת מלא כל הארץ כבודו. פי אף על יפן שידע ישעיה שיש השגה של בחינת מה, אף על יפן אמר לפי מדרגתו, שהוא היה בבחינת ההשגה של מלא כל הארץ כבודו, בחינת: ואראה את ה'. נמצא שבן ותלמיד הם בחינות דרי מעלה ודרי מטה, הינו ההשגה של מה, בחינת: מה חמית מה פשפשת, בחינת: איה מקום כבודו, בחינת: פי לא יראני האדם – זה בחינת השגת הבן, השגת דרי מעלה. והשגה של מלא כל הארץ כבודו, בחינת: ואראה את ה', זה בחינת השגת התלמיד, השגת דרי מטה. פי הבן שהוא נמשך בלו ממה האב, על יפן זוכה להשגת אביו ממש שהוא בחינת מה, שהוא ההשגה של הרבי והחכם שבדור כנ"ל. אבל התלמיד אין מקבל רק בחינת ההשגה של דרי מטה, שהוא בחינת מלא כל הארץ כבודו וכו' כנ"ל:

ט וצריך לכלל העולמות, עליון בתחתון ותחתון בעליון, שיהיה הבן כלול מבחינת תלמיד, וכן התלמיד יהיה כלול מבחינת בן, כדי שיהיה להם יראה. פי הבן, שהוא מבחינת ההשגה של מה, בחינת: מה חמית וכו', ואם יפן לא יהיה לו יראה כלל, מאחר שאינו רואה כלל כבודו יתברך. ועל יפן צריך שיהיה הבן כלול מבחינת תלמיד, להראות לבחינת בן גספן קצת מההשגה של בחינת התלמיד, דהינו בחינת מלא כל הארץ כבודו, כדי שיהיה לו יראה. וכן התלמיד שהשגתו בחינת מלא כל הארץ כבודו, ואם יפן יוכל להתפטל במציאות, ועל יפן צריך להראות לו קצת מההשגה של בחינת הבן, דהינו בחינת מה, כדי שלא יתפטל במציאות,

ויהיה לו יראה:

י ועלינו פלילות בן ותלמיד, עלידינוהו מי שהוא אישחיל, ואינו
ההפך (שקורין: רע"מזל, שלמזל), הוא יכול לקבל בעת האכילה
הארת הרצון, דהינו שיאיר לו הרצון בעת האכילה, וישתקק
ויכסוף מאד אליו ותפרד הרצון מפלג, בלי שום ידיעה, שלא ידע
כלל מה הוא רוצה. וזה בחינת (תהלים קמה): ואתה נותן להם את
אכלם בעתו. בעתו זה בחינת הארת הרצון הנ"ל, בחינת (במדבר
כג): בעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל, כמו שאמרו רבותינו
זכרונם לברכה (ירושלמי שבת פ"ב): עתידין צדיקים שיהיה מחצתן
לפנים ממלאכי השרת. מחצה זה בחינת מקיפים, שהם המחצה של
השכל. ולעתיד יהיה מחצות המקיפים של הצדיקים למעלה ממקיפים
של מלאכי השרת, ואז יהיה השגתם בחינת מה, בחינת: מה פעל
אל. וזאת ההארה של בחינת מה היא בחינת הארת הרצון, שהוא
למעלה מן הכל, והוא מתגלה בעת האכילה, בבחינת: ואתה נותן
להם את אכלם בעתו – בעתו דיקא, בחינת הארת הרצון, שהוא
בחינת מה, בחינת: בעת יאמר ליעקב ולישראל מה וכי, בחינת
מקיפים הנ"ל, שהם בחינת מה, שגוהו בחינת הארת הרצון כנ"ל:

ומה שמתגלה הארת הרצון בעת האכילה דוקא – דע, כי מי שרוצה
לחגור מתניו להיות מפרנס, לתן פרנסה להתלויים בו, הוא צריך
שיהיה אישחיל ולא יהיה ההפך, שקורין: "רע"מזל" "שלימזל", כי
צריך שיהיה לו קצת ממשלה, כי כל הפרנסה נמשך מהמלכות, כמו
שכתוב במלך: (דניאל ד) אילנא די חיות די רבא ויתקא וכי ומזון
לכלא בה, אנת הוא מלכא. ועליבן מי שרוצה לקבל פרנסה, צריך
שיהיה לו קצת ממשלה, כדי שיהיה לו איזה שיכות עם המלכות.

וזה בחינת (רות ב): לעת האכל גשי הלם – אין הלום אלא מלכות
(זכחים קב). כי צריך שיהיה לו ממשלה, בחינת מלכות, לעת
האכל, כי עלידינוהו נמשך הפרנסה כנ"ל. ועליבן כשהבעל חוגר
מתניו נגד אשתו ומחייב עצמו לפרנסה, כמו שכתוב בפתחה: ואנא
אפלה ואוקיר ואזון וכי, אז נותנים לו קצת ממשלה, כמו שכתוב
(בראשית ג): והוא ימשל בה, כי עלידי הממשלה הוא יכול להמשיך
הפרנסה כנ"ל. וכן כל השרים – כל מי שצריך לתן פרנסה יותר
לאנשים רבים התלויים בו, הוא צריך שיהיה לו יותר ממשלה,
כדי שיוכל להמשיך הפרנסה עלידי המלכות כנ"ל. והמלכות מקבל
הפרנסה מן בחינת הידים שיש בים החכמה, דהינו הרמזים, שהם
בחינת ידים. כמו שכתוב (משלי א): נטיתי ידי ואין מקשיב, ופרש
רש"י דהינו רמזים, כי כשהחכם מגלה חכמתו, לפעמים אומר איזה
דבור, שמרמז בו רמזים לתלמידיו, דהינו מה שאי אפשר לבאר
בפיו בפרוש, רק עלידי הרמזים שיש בהדבור הם מבינים פונתו.

ואלו הרמזים הם בחינת ידים, בחינת: נטיתי ידי כנ"ל, וזהו בחינת
הידים שיש בים החכמה, בבחינת (תהלים קד): זה הים גדול ורחב
ידיים. ומאלו הידים מקבל בחינת המלכות את הפרנסה, בבחינת
(שם קמ"ה): פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון, הינו שהפרנסה
נמשכת מבחינת הידים הנ"ל. וזהו: ומשביע לכל חי רצון – בחינת
הארת הרצון, שמתגלה בתוך הפרנסה כנ"ל, בבחינת: ואתה נותן
להם את אכלם בעתו, כנ"ל. כי מחמת שהמלכות מקבל הפרנסה
מידים אלו שיש בים החכמה, עליבן מתגלה שם בתוך האכילה
והפרנסה הארת המקיפים, שהם בחינת הארת הרצון כנ"ל, כי

המקיפים מאירים בים החכמה שמוגלה החכם כנ"ל. וזה בחינת:
זה הים גדול ורחב ידים וכי, לוינת זה יצרתי לשחק בו. לוינת זה
בחינת מלכות, כמו שכתוב (ישעיה כז): לוינת נחש בריח, לוינת
נחש עקלתון, ופרש רש"י: מלכות. וזהו: לשחק בו – בחינת שחקים,
ששם שוחקין מן (חגיגה יב): דהינו פרנסה. הינו שהמלכות בחינת
לוינת מקבל הפרנסה מן הידים שיש בים החכמה, שגוהו בחינת: זה
הים גדול ורחב ידים, כנ"ל, וכשמגיע הפרנסה להמלכות, שם היא
נשחקת ונכתשת לתן לכל אחד ואחד חלק פרנסה כפי מה שראוי
לו. וזהו: לשחק בו – בחינת שחקים, ששם שוחקין מן. כי הפרנסה,
שהיא בחינת מן, נשחקת ונכתשת אצל בחינת המלכות שהוא
בחינת לוינת, שמקבל הפרנסה מבחינת: זה הים גדול ורחב ידים,
הינו מן הידים שיש בים החכמה, שהם בחינת רמזים כנ"ל. וזהו:
בלם אליך ישברון לתת אכלם בעתו, כי הכל מסתכלין ומצפין על
פרנסה, והמלכות מלקט ומקבץ כל אלו הבטחונות של כל באי עולם,
מה שבלם מצפין ומסתכלין על פרנסה, ועם אלו הבטחונות עולה
המלכות ומקבל פרנסה מן ידים הנ"ל. וזהו: בלם אליך ישברון, הינו
עלידי הבטחונות הנ"ל, שבלם ישברון אליו, ומצפין ומסתכלין על
פרנסה, על ידי ידיוהו נמשך הפרנסה עלידי המלכות כנ"ל. וזהו: לתת
אכלם בעתו – בעתו דיקא, בחינת הארת הרצון, שמתגלה בתוך
הפרנסה, שהוא בחינת: בעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל,
בחינת: ואתה נותן להם את אכלם בעתו, בחינת: פותח את ידך
ומשביע לכל חי רצון, כנ"ל: וזהו: כי ימינך וזרועך ואור פניך כי
רציתם (תהלים מד). ימינך וזרועך – זה בחינת הידים הנ"ל, שבהם
מתגלה הארת המקיפים, שהוא בחינת הארת הרצון כנ"ל. וזהו:
ואור פניך כי רציתם, כי המקיפים הם אור הפנים, וזהו: כי רציתם,
כי הם בחינת הארת הרצון, כנ"ל: וזהו: אשריד ארץ שמלכך בך
חרין ושריף בעת יאכלו (קהלת י). חרות זה בחינת יוכל, שהוא
בחינת פלילות בן ותלמיד, כי יוכל הוא אותיות: וכל פניך למודי
וי (ישעיה נ"ד), דהינו פלילות בן ותלמיד. כי פניך זה בן, למודי
ח' הם תלמידים, ומפלילות בן ותלמיד שהוא בחינת יוכל, בחינת
חרות, משם מקבל המלכות הפרנסה כנ"ל. וזהו: אשריד ארץ
שמלכך בן חורין – שמלכות מקבל הפרנסה מבחינת חרות, בחינת
יוכל וכי, כנ"ל. וזהו: שריף בעת יאכלו. בעת, זה בחינת התגלות
הרצון, שמתגלה בשעת אכילה, בחינת: בעת יאמר וכי, כנ"ל. וזה
בחינת (תענית ה): אין מסיחין בסעודה, כי אז, בשעת סעודה, מאיר
הארת הרצון, שהוא בחינת הארת המקיפים, שהם בחינת שתיקה,
בחינת: שתק, כך עלה במחשבה, כנ"ל:

כנ"ל, שהוא בחינת פלילות בן ותלמיד, שמשם נמשך הפרנסה על
ידי המלכות, כנ"ל:

(הושמט סעיף יא מפני קוצר היריעה עיין שם)

יב וזה בחינת מוג הראה; כשהראה היא פמוג השוה, היא כלולה
מכל הבחינות הנ"ל. כי הראה היא מאירת עינים, כמו שאמרו
רבותינו זכרונם לברכה (הולין מט) – זה בחינת תלמיד, שהשגתו
בחינת: ואראה את ה'. גם עלידי הראה בא שנה (כמבואר במ"א
לעיל כסי' ח) – זה בחינת השגת הפן, שהשגתו בחינת מה, בחינת:
מה חמית וכי, שגוהו בחינת שנה, בחינת (ישעיה סד): עין לא
ראתה אלקים וזלתך. ורוח החיים שבתוך הראה זה בחינת מקיפים

הנ"ל, בהינתן (קהלת א'): סובב סובב הולך הרוח, בהינתן (איוב ד'): ורוח על פני יחלה, בהינתן אור הפנים. וכשחשמונים של הראה הם במזג השנה, על-ידייזח מאיר אור הפנים, בבחינת: להצחיל פנים משמן, הינו על-ידי השמנים של הראה מאיר אור הפנים, בהינתן מקיפים. והידים הנ"ל שיש בים החכמה כנ"ל, בהם נתגלה אור הפנים, בהינתן מקיפים, שהם בהינתן הארת הרצון, בבחינת: פותח את ידך וכו', כנ"ל. וזהו בהינתן הת"ד, שהוא סופיתבות של פותח את ידך, שהוא השם של הפרנסה, כמובא. הת"ד שתי פעמים "רוח", הינו שבאלו הידים הנ"ל נתגלה בהינתן המקיפים, שהם בהינתן: סובב סובב הולך הרוח, בהינתן: ורוח על פני יחלה, כנ"ל. וזה בהינתן (יחזקאל י'): וידי אדם מתחת בנפיהם – זה בהינתן כנפי הראה ששם סובב הרוח, בהינתן מקיפים, שמשם נמשך בהינתן הארת הידים כנ"ל:

וזה בהינתן: רוח איש יכלכל מחלהו (משלי יח). רוח איש – זה בהינתן רוחיהחיים הנ"ל, שהוא בהינתן: סובב סובב הולך הרוח, בהינתן מקיפים שמשם נמשך פרנסה וכלכלה, בהינתן: יכלכל וכו' כנ"ל:

וג' ועל-פן פשמעינים ומדברים מאיזה חדוש שהחדש החכם שבדור, אזי נופל יראה על זה שמדבר ומעין בהחדוש. כי בשחוזרים את החדוש, אזי נתעורר ונתגלה ים החכמה, שמשם מקבל המלכות את הפרנסה, ואזי בא בהינתן המלכות להמשיך פרנסה. ועקר היראה היא במלכות, כי מלכות היא מקור היראה, כמו שאמרו (אבות פ"ג): אלקלא מוראה של מלכות. ואזי נתעורר היראה של החכם שהחדש זה החדוש, כי הכל תלוי ביראה, כי צריך שיהיה לו יראה, כדי שיהיו דבריו נשמעין, וכדי שיתקומו דבריו כנ"ל. ועל-פן בשחוזרים את החדוש, שאזי בא בהינתן המלכות לקבל משם פרנסה, ומלכות הוא בהינתן יראה כנ"ל, ועל-ידייזח נתעורר יראה של החכם הנ"ל, על-פן נופל יראה על זה שמעין בהחדוש:

וזה פרוש: מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע שהיו באין בספינה, והיה רבי אליעזר ישן, ורבי יהושע נעור. נודעזע רבי יהושע, וננער רבי אליעזר. אמר לו: מה זה, יהושע, מפני מה נודעזעת. אמר לו: מאור גדול ראיתי בים. אמר לו: שמה עיניו של לוייתן ראית, שנאמר: עיניו בעפעפי שחר (כ"ב עד):

רבי אליעזר ורבי יהושע – זה בהינתן בן ותלמיד. רבי אליעזר – זה בהינתן בן, שהשנתו בהינתן מה, בהינתן: מה חמית וכו', בהינתן: כי לא יראני האדם, בהינתן: עין לא ראתה אלקים וכו' כנ"ל. וזה בהינתן רבי אליעזר, פי אליעזר – ראשיתבות: עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה וכו', שזה בהינתן בן כנ"ל. רבי יהושע – זה בהינתן תלמיד, שהשנתו הוא בהינתן מלא כל הארץ כבודו, בהינתן: ואראה את ה', שזהו בהינתן החשנה של דרי מטה, שצריך לעוררם ולהקיצם, שלא יתיאשו עצמן כנ"ל, בבחינת: הקיצו ורננו שוכני עפר, ולהראות להם כי מלא כל הארץ כבודו. וזה בהינתן רבי יהושע, כי יהושע הוא ראשיתבות: יהיו מתיך נבלתי וקומון הקיצו ורננו שוכני עפר. ומשה רבנו שהוא בהינתן חכם הדור, שהוא מאיר כבן ותלמיד כנ"ל, על-פן היה לו בן שהיה שמו אליעזר ותלמיד ששמו יהושע. כי אליעזר בן משה הוא בהינתן רבי אליעזר הגדול הנ"ל, כמובא במדרש (כמדבר פ' י"ט) על פסוק: ושם האחד אליעזר – האחד המוחד, פי משה רבנו בקש על זה, שיהיה רבי

אליעזר מיוצאי חלציו, ונתקיים בן:

וזה: מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע וכו'. מעשה הוא מה ש"ע, כמובא בפתכים, הינו בהינתן מקיפים הנ"ל, שהם בהינתן ש"ע נהורין של אור הפנים, בהינתן מה כנ"ל. וזה: שהיו באין בספינה, הינו שרבי אליעזר ורבי יהושע, שהם בהינתן בן ותלמיד, היו מהלכין בים החכמה, ששם מתגליו אורות המקיפים. וזה בהינתן ספינה, לשון ספון וטמון, בהינתן המקיפים שהם ספונים וטמונין מעין בל, (כי הם בהינתן: מה רב טובך אשר צפנת ליראיה, כנ"ל). וזה בהינתן (משלי ל"א): היתה פאנייתו סוחר – לשון סוחר סוחר, בהינתן מקיפים שהם בהינתן ספינה כנ"ל:

וזה והיה רבי אליעזר ישן, ורבי יהושע נעור. פי השנת רבי אליעזר שהוא בהינתן בן, הוא בהינתן שנה, בהינתן: עין לא ראתה וכו', בהינתן מה, בהינתן: מה חמית וכו' כנ"ל. אבל השנת רבי יהושע שהוא בהינתן תלמיד, בהינתן דרי מטה, הוא בהינתן נעור, בהינתן: ואראה את ה', בהינתן: מלא כל הארץ כבודו, בהינתן: הקיצו ורננו שוכני עפר. וזה: והיה רבי אליעזר ישן, ורבי יהושע נעור, כנ"ל.

נודעזע רבי יהושע, וננער רבי אליעזר. ננער רבי אליעזר – זה בהינתן כלליות בן בתלמיד, פי צריך לכלל בן בתלמיד. להראות לבהינתן בן בהינתן החשנה של התלמיד, כדי שיהיה לו יראה כנ"ל. וזה: וננער רבי אליעזר, הינו שרבי אליעזר שהוא בהינתן בן, בהינתן שנה כנ"ל, נכלל בבחינת תלמיד, שהשנתו בהינתן נעור כנ"ל. אמר לו: מה זה, יהושע – מה דיקא, זה בהינתן השנה של בהינתן בן, שהוא בהינתן מה כנ"ל. זה בהינתן כלליות תלמיד כבן, פי התלמיד צריך שיהיה נכלל בבחינת בן, שהוא בהינתן מה, כדי שיהיה לו יראה כנ"ל. וזה (דברים י'): מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה. מה דיקא, פי צריך שיהיה נכלל בבחינת מה, כדי שיהיה לו יראה כנ"ל. וזה: מה זה, יהושע – הינו שרבי אליעזר הביא את רבי יהושע לבהינתן השנה של מה, כדי שיהיה רבי יהושע, שהוא בהינתן תלמיד, נכלל בבן כנ"ל. מפני מה נודעזעת. אמר לו: מאור גדול ראיתי בים – שראה אור גדול בים החכמה. אמר לו: שמה עיניו של לוייתן ראית וכו', – לוייתן זה בהינתן מלכות, בהינתן: לוייתן זה יצרת לשחק בו, פלם אליך ישפרון וכו' כנ"ל. הינו שהשיב לו, שראה עיניו של לוייתן. והינו מה שבחינת מלכות מלקט ומקבץ כל הבטחונות של כל באי עולם, שפלם עיניהם תלויות ומצפין על פרנסה, ומלכות, בהינתן לוייתן, מקבץ כל אלו הבטחונות ונכנס עמהם לים החכמה לקבל משם פרנסה. ועל-ידייזח נודעזע רבי יהושע, כי נפל עליו יראה, מחמת שנכנס בים החכמה, ששם נתגלה בהינתן מלכות, שבא לקבל פרנסה, שזה בהינתן עיניו של לוייתן כנ"ל, ועל-ידייזח זה נופל יראה, פי מלכות הוא מקור היראה, כנ"ל:

וזה: ויהי מן שנתים ימים ופרעה חלם וכו'. שנתים ימים – זה בהינתן תקופות הימים, תקופות השנים הנ"ל, שהם בהינתן עולם הבא, שהוא יום שכלו ארה, שהוא למעלה מהזמן; ששם סדר הזמנים הוא בהינתן מקיפים כנ"ל, שהם כל התענוגים והשעשועים של עולם הבא כנ"ל. ופרעה זה בהינתן יובל, כמובא בזהר (ויגש דף ר"ג), דכל נהורין אתפרעין ואתגליו מנה: (והשאר לא באר) וזה בהינתן קבורת משה, שהוא בהינתן המקיפים, שהם טמונים מעין בל. וזה: עליונים נדמה להם למטה ותחתונים נדמה להם למעלה,

הנאמר בקבורת משה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סוטה יד), זה בחינת כל הנ"ל, בחינת: כי כל בשמים ובארץ, שצריך הצדיק שזוכה לאלו המקיפים הנ"ל שיהיה לו בחינת כל הנ"ל, להראות לעליונים שהם למטה, שאינם יודעים כלל בידיעתו ותפארתו: בחינת: מה חמית וכו'; ולהפך, תחתונים נדמה להם למעלה, כי הם משיגים, שפלא כל הארץ כבודו, בחינת: ואראה את ה': עוד יש בזה דברים נעלמים הרבה, ולא באר רק קצת, קצת ראשי פרקים. כי משה רבנו היה ענו (במדבר יב), וענוה גדולה מכלם, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ע"ז כ:). ויש עוד צרוף של הנגה, שהוא מרמז בפסוק (דברים לד): ויהושע בן נון מלא רוח חכמה כי סמך משה את ידיו עליו, בסופיתכות יש צרוף הנגיפה, כי בזה הפסוק מרמז על הבחינות של המאמר הנ"ל: "מלא" זה בחינת: ומלאו את הארץ, המבאר לעיל, וכן "רוח חכמה" – כי סמך משה ידיו וכו', כל זה מבאר לעיל

במאמר הנ"ל. גם בענין היראה; כי יש חמש גבורות שהם חמש אימות, שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת עז:), ויש אלה ות"ה (ארבע מאות וחמש) גבוראן, המובא בזהר הקדוש (נשא דף קלז:), שנגללים הגבורות זה בזה עד אלה ות"ה. וכל אלו הדברים לא באר כלל, כי אלו הדברים נאמרו וכו':

התורה הזאת מדברת מכל העשר ספירות: שפע התפארת, חכמה ובינה, ידים, גם יראה. גם אמרו רבותינו זכרונם לברכה (כתובות צו:), המונע הלכה מפי תלמיד, כאלו מונע מפניו חסד, ופורק מפניו יראת שמים. גם בן ותלמיד – בן, איתא בזהר הקדוש (יתרו דף עט:), מה שמו, דא חכמה. מה שם בנו, דא תפארת. תלמידים הם לפי ה', דא נצח הוד. כל, דא יסוד, ומלכות הנ"ל. ראה היא איברים הפנימיים. ויש ספירות שמדבר מהם פמה פעמים. (אשרי אונים שכתב שומעות. אשרי העם שכתב לו וכו):

פירוש נחל זהר

לכל מאמר הוהר על פי ההקדמות בליקוטי מוהר"ן

ותקבר שם. בגין לאחזאה סרחנא דישראל קא אתא, דהא מינא לא אזלי להו בישראל אלא בזכותא דמרים. אבל לא אתמר במיתתה כמה דאתמר בשרה. – ואם תאמר הרי מרים היא כמו שרה שכתוב ותמת שם מרים ותקבר שם, לכאורה נכתבו הדברים להראות גם כן מעלתה כמעלת שרה, אלא מפני שרצה הפסוק להראות סרחון של ישראל, שהרי המים לא הלכו בישראל, בשבילם ובזכותם, אלא בזכות מרים, והראיה כי מעת שנפטרה פסקו מי הבאר. אבל עוד שונה ענין מיתת מרים משרה כי לא נאמר במיתתה כמה שנאמר בשרה ימים ושנים. שהוא מעלת השגת המקיפים כנ"ל.

ותמת שרה בקרית ארבע. רבי אבא אמר בגוונא דא לא הוה בכל נשי עלמא דהא אתמר חושבן יומהא ושנהא וקיומהא בעלמא והוא אתר דאתקברת ביה. אלא לאחזאה דלא הוה בשרה בכל נשי עלמא. – ותמת שרה בקרית ארבע, רבי אבא אמר בגון זה הפירוט בפסוק על זמן חייה ואופן מיתתה, המורה על מעלתה הגדולה של שרה, לא היה בכל נשות העולם, שהרי נאמר חשבון ימיה ושנותיה ואריכות ימים שזכתה להם, להורות על המקיפים העליונים שהשיגה שהם בחינת סדר תקופות ימים ושנים שבעולם הבא, בחינת כי קרוב אליך הדבר מאד (המקיפים הנ"ל) בפוך ובלבבך, בחינת פי ידבר חכמות והגות לבי תבונות, שהם בחינת החליפות, בחינת כלליות בן ותלמיד, בחינת וכל (כלליות) בניך לימודי ה', בחינת יובל שהוא עולם הבא, שנעשים בחינת הבן יצחק והתלמידות של שרה על ידי הדעת ויראה שמכנים בחברו בנו ולתלמידו, כי שרה הייתה מגירת גירות והכניסה בהם דעת אלוקים והייתה מוציאה הרוח שטות מהם, שעל ידי זה זכתה לעלות בכל פעם להשיג מקיפים גדולים יותר שהם בחינת למעלה מהזמן ולמעלה המקום, שעל ידי זה קיומה עדין בעולם, כי מעלתה שהיא גם למעלה וגם למטה, ולכן גם פרט הפסוק על אותו מקום שהוא נסתר עליון ורחוק בחינת מקיפים שנקברה שם, בפתח גן עדן אשר אין אחיזה של הרימה התולעה והקליפות להכחיש הגוף. ואותו פירוט הנרמז בשנים ומקום לא בא אלא להראות שלא הייתה כמו שרה במעלתה העליונה בהשגת המקיפים, יראה ודעת, בכל נשות העולם.

רבי יהודה פתח (קהלת י) אשריך ארץ שמלכך בן חורין ושריך בעת יאכלו. האי קרא (צה ב) אוקמוה חברייא, אבל אית לן לאסתכלא ביה, דזכאין אינון ישראל דקודשא בריה הוא יתב לון אורייתא למנדע כל אורחין סתימין ולא תגלייא לון רזין עלאין והא אתמר. – רבי יהודה פתח לבאר סוד השפעת פרנסת הבינה שהיא היובל דרך בנה ז"א למלכות שנאמר, אשריך ארץ מלכות שמלכך ז"א שהוא בן של חורין שהיא חירות היובל, אמא בינה, מקיפי עולם הבא ורמזים שבים מ"י החכמה ושריך אנשי החיל (הפועלים ברצון וזריזות ויראה) בעלי הממשלה בעת, בחינת כעת יאמר מה פעל א-ל, בחינת רצון בחינת כתר המתגלה בשעה אשר יאכלו. אותו פסוק העמידו החברים כבר לבארו באופן אחר. אבל יש לנו להסתכל בו להשיגו באופן יותר עליון, שהרי זכאים הם ישראל כי בשורשם מצד נשמתם הם זכים ונקיים וקדושים ורחוקים לגמרי מעוון, שהקב"ה מרחמנות ואהבה שלו להם נתן להם התורה לדעת בעת של רחמים כל דרכים פתומות העליונות ונסתרות, שהם השגות המקיפים, אשר המה פתומות אפילו לפני מהשגת מלאכי השרת, ולגלות להם

ואי תימא הא מרים דכתיב (במדבר כ) ותמת שם מרים

השגות של אלו המקיפים שהם, **סודות עליונים** והרי זה הוא הנאמר ונרמז בפסוק.

והנה יש לומר כי כנגד ז"א שהוא בן חורין בן היובל כנ"ל כנגדו הם דרי מעלה שהם כבחינתו מעל המלכות ודרי מטה והמה משיגים סודות הנסתרים העליונים כנ"ל אשר מלוכשים בתוך משפט דיני התורה של ז"א, ולהם צריך הצדיק שהוא בחינת כל להראות בחינת מה חמית, בחינת ברוך כבוד ה' ממקומו, אך להראות להם גם מעט השגה של בחינת מלא כל הארץ כבודו כדי שהיה להם יראה. וזהו

אשריך ארץ, דא ארץ החיים, בגין דמלכא דילה ארמין לה כל ברקאן דאתברקא מאבחהו עלאין, רזא דוא"ו דאיהו קנימא לארקא עלה ברקאן תדיר, ואיהו בן חורין בן יובל דאפיק עבדין לחירו, ברא דעלמא עלאה דאפיק תדיר כל חייך וכל נחירו וכל משח רבותי, וכלא אעירי (נ"א אנגיד) האי ברא בוקרא להאי ארץ כמא דאת אמר (שמות ד) בני בכרי ישראל, ובגין כה אש"ר"ך ארץ. – אשריך ארץ, זו ארץ החיים שהיא המלכות המקבלת שפע פרנסה וחיים וכנגדה דרי מטה המקבלים החיזוקים והשגת בחינת מלא, מפני שהמלך שלה שהוא ז"א מזמין לה מתקופות זמני מקיפי עולם הבא בימים ושנים, כל ברכות שהתברך מאבות העליונים שהם חג"ת, ג' קווי ז"א, הוא סוד של אות ואו שבשם הוי"ה ברוך הוא המעביר שפע אור מהא עליונה שהיא הכינה (המקבלת מיוד חכמה) להא תחתונה שהיא המלכות, שהוא עומד להשפיע עליה על המלכות ברכות היורדות בצינור ה-ווא תמיד על ידי אלו שעולים תמיד מדרגה לדרגה על ידי שמכניסים בכל עת מקיפים חדשים לפנים. ומזאת הבחינה נמשך התיקון של חיבור הדרי מעלה לדרי מטה, כי על ידי שמקבלים הדרי מעלה ענווה בזכות ההשגה שממשיך להם הצדיק בחינת מה, על ידי זה דרי מעלה יכולים להתחבר לדרי מטה השקועים בעולם העשייה להאיר להם גם כן כמו הצדיק כי מלא כל הארץ כבודו לחזקם כי אין ייאוש וה' אצלם ואתם וכן מעט מהשגת בחינת מה, שלא יהיו דרי מטה בטלים במציאות. והוא ז"א בן של חורין, והוא בן הכלול מתלמיד, בחינת בן היובל, ר"ת כל בניך לימודי שהם בחינת כלליות בן ותלמיד, שמאיר הצדיק בחינת כל בשמים וארץ, ולמה ז"א ודרי מעלה הם בחינת חרות, הוא מפני שמוציא היובל את העבדים לחרות, כי דעת מקיפי עולם הבא (בינה הנקראת יובל) הנמשכים לבן ותלמיד, הוא חרות מן ייסורי הרוח שטות של העבדים לתאוות, כי הוא בן העולם העליון שממנו המקיפים ורמזים שבים החכמה שמהם נמשכת הפרנסה למלכות, שמוציא מהעלם אל הגילוי תמיד להשפיע למלכות ולאלו המתחזקים להיות אנשי חיל

בממשלה ומלכות לתת להם את כל (יסוד) על ידי הצדיק שהוא בחינת כל) החיים ופרנסת הנשמה שהיא הדעת וכל (ע"י צדיק כנ"ל) האור של ההשגות וכל (כנ"ל) שמן המשחה, בחינת להציל פנים משמן, הם שמני הראה ורוח הראה, בחינת טובב הרוח, בחינת המקיפים המאירים, והכל שהוא היסוד שבז"א בחינת כל בשמים בארץ כלליות בן ותלמיד, משפיע הבן הבכור, בחינת חכמה והשגות עליונות בחינת ראשית ביכורי ראשית חכמה, הזה ז"א משפיע הפרנסה כנ"ל לארץ זו שהיא המלכות, כמו שנאמר בני בכרי באור החכמה ישראל ז"א, המשיג בחינת מה חמית בחינת ברוך כבוד ה' ממקומו ומשום כך כשנמשכים למלכות ודרי מטה גם כן, על ידי רמזים שבהם מלוכשים המקיפים ואור הפנים השוחקות ממקום עליון זה אזי, אשריך ארץ המלכות המקבלת שפע החרות העליונה. אשריך שאת בחינת השגת התלמיד בחינת מלא כל הארץ כבודו המקבלת החיזוקים מן הצדיק ובניו דרי מעלה הראויים להתחבר לדרי מטה להשפיע בהם. כי תיקון ושמהת כולם.

ומה דאתמר אי לה ארץ שמלכך נער כמה דאוקמוה, דהאי ארץ תתאה ועלמא תתאה לא ינקא אלא מוגו שלטנותא (דעילא) דערלה. וכלא מהחוא מלכא דאקרי נער כמה דאוקמוה. ווי לארעא דאצטריך לינקא חבי. – ומה שנאמר אי וצער יסורי העוונות לך ארץ מלכות ודרי מטה שמלכך והנהגת ז"א ודרי מעלה הוא בחינת נער כלפיד, כי אמנם דרי מעלה כלפי עצמם זקוקים בעיקר להשגת בחינת מה חמית כדי להתקדם במעלות ההשגות, אך צריכים שיהיו כלולים גם בבחינת תלמיד והשגת מלא, בחינת יהושע נער כדי שיהיה להם יראה, דהיינו כאשר דרי מעלה הם בחינת נער הנעור ועומד וקם משנתו כמו שהעמידה את המלכות ודרי מטה לדעת שמלא כל הארץ כבודו לכל יתייאשו אזי טוב הדבר, אך אם דרי מעלה יאירו את בחינת מלא כל ארץ כבודו כפי מעלתם והשגתם ללא יראה אזי שוב יתבטלו דרי מטה במציאות וכן יכולים דייקא ח"ו לבא לעוונות באמרם בליבם הרי אין ייאוש וה' ממילא איתי ואצלי וקרוב אלי הגם שנמשך אחר הרוח שטות ח"ו, שאותה הארץ התחתונה הזו ודרי מטה השקועים ברוח שטות שבה והעולם העליון ודרי מעלה לא יונקים אז בעת בחינת נער שאינו בקדושה, אלא מתוך שלטון וממשלה שהוא הפך בחינת אנשי חיל ברצון קדוש ויראה אמתית, אלא כעובדי עבודה זרה היונקים מתוך שלטון קליפת הערלה החופפת על היסוד והצדיק, הממשיך כלליות ההשגות כראוי בזמן התיקון על ידי ההתקרבות אליו כראוי, אך בשלטון הערלה הוא קלקול, כי הם ממש בהפך, למרות ובגלל שהקפילה דומה לפרי, כי מצד אחד יונקים

מהשגת מה המית ואומרים שה' יתברך רחוק מאתנו כביכול בבחינת מה, שאז אדם מתייאש ומחפש אמצעי לעבוד אותו במקום לעסוק בעבודת ה' יתברך לבדו, ומצד שני מרבים החטאים כאילו אין דין ואין דיון אלא כולו אהבה ומלא כל הארץ כבודו לבלי להבחין ולראות בין צדיק לרשע ולהבחין במעלות עובד אלוקים ביראה לאשר לא עבדו, אלא עובד האמצעי ברוח שטות. והבן הדברים היטב כי המה דקים ביותר ובכל רגע יכול להיות חלופה הפך החליפות דקדושה. והכל והיסוד שנפגם, שהוא הצדיק הרחמן בחינת משה שאין מתקרבים אליו אלא לקליפת הערלה החופפת עליו כנ"ל, מאותו שהוא המלך הנסתר ודרי מעלה המראים שיודעים נסתרות ומראים גם ריהוק לעם הפשוט דרי מטה, כאילו הם רחוקים מה' יתברך הנסתר מהם, שאינם יכולים להשיג אותו כמו דרי מעלה, או שמאיר המלכות בחינת מלא כלי יראה, אותו המלך שנקרא נער כמו שביארו והעמידו, ושוב נרמוז כאן כמו (בדומה לקדושה אך בקליפה) שהקימו והעמידו הצדיקים המלכות כראוי על ידי בחינת מלא כל הארץ לחוק הרחוקים, (אך בשונה מן הקדושה והיסוד) ללא בחינת השגת מה המביא היראה, **אוי לארץ ודרי מטה שצריכים לינוק כך מהשפע והשגות של המקיפים ללא הכלליות הראויה שממשיך הצדיק שהוא בחינת כל, שאז דייקא נופלים לעוונות וייסורים בחינת אי לך, אוי ואבוי לך ארץ. והבן היטב.**

תא חזי, האי נער (דף קכח ע"א) לית ליה מגרמיה כלום בר כד נטיל ברכאן לזמנין ידיען, וכל זמנין דאתמנעו מניה ואתפגים סיהרא ואתחשה וברכאן אתמנעו מניה, ווי לעלמא דאצטריף לינקא ביהחיא שעתא. ועוד בכמה דינין אתרין האי עלמא עד לא ינקא מניה, דכולא בדינא אתקיים ואתעבד ואוקמוהו (הכי). – בא ראה, אותו נער הנעור בהתעוררות השינה והשגת בחינת מלא כל הארץ כבודו אין לו מעצמו כלום כוחות להתחזק בזאת ההשגה אלא רק כשנוטל ברכות הפרנסה והארת המקיפים על ידי הרמזים של הצדיק כראוי, בזמנים ידועים זמני ימים ושנים של מקיפי עולם הבא שמושיג הצדיק שהם ידועים דייקא, כי מהם נמשך הדעת כי ה' הוא האלוקים, שממשיך לדרי מטה להיות אדם מן הישוב המרגיש האלוקות. וכל הזמנים ודעת המקיפים שנמנעו ממנו מאותו בחינת תלמיד בחינת יהושע, שנמנעו על ידי דרי מעלה שאינם כראוי, אלא בבחינת דקות קליפת הערלה כנ"ל שמרחיקים דרי מטה מרוב גאוותם ועליונות השגתם כביכול. אז ונפגמה הלבנה והמלכות ארץ ונחשבת מלקבל אור הפנים שמן מושחת קודש, והברכות של הפרנסה נמנעות ממנו מן התלמיד. אוי לעולם שנעלם ממנו האור האמתי שצריך לינוק השפע פרנסת המקיפים דרך הקליפה באותה שעה ועת הזו

של שליטת הערלה והסתרת הפנים. ועוד מאחר שלא נמשך הדעת יראת אלוקים והמלכת ה' יתברך, שזה הדעת הוא המסיר הרוח שטות, אזי נופלים לעוונות ובכמה דינים של ייסורים מפני העוונות הבאים מן הרוח שטות וחסרון הדעת, נידון העולם הזה טרם יונק ממנו מן הצדיק הרחמן הממשיך התעוררות הנער כראוי, וכשאין מתקרבים לזה הצדיק מפני דרי מעלה המרחיקים, אזי הוא בחינת שחבל ויסוד שהוא הצדיק האוחז בסוד הכלליות בן ותלמיד, ועתה עומד בתוך דין וצמצום וקליפת הערלה המסתירה והופפת עליו כנ"ל, וכך העמדנו הפסוקים כראוי להבינם, או ירמוז שוב וכך העמידו דרי מעלה המלכות ויראה שלא מצד הקדושה ביראה לחיים, אלא יראה דקליפה המייאשת הרחוקים או ריבוי האור של בחינת מלא ללא יראה.

תא חזי, ותמת שרה בקרית ארבע. וזא איהו, פגין דלא הרה מיתתה על ידא דההוא נחש עקימא, ולא שלט בה פשאר בני עלמא דאיהו שליט בהו. ועל ידיה מתו בני עלמא מיומא דגרים לון אדם בר מש"ה ואהר"ן ומר"ם דבתיב בהו על פי יי. ופגין יקרא דשכינתא לא בתיב במר"ם על פי יי. – בא וראה איך התקיים בשרה תיקון המלכות והמשכת שפע חיים ופרנסת הנשמות, מה שכתוב ותמת שרה בקרית ארבע. סוד נסתר הוא והשגה עליונה מלוכשת בפסוק, מפני שלא היתה מיתתה על ידי אותו נחש עקלתון דקליפה שהוא כנגד מלכות דקדושה בחינת לויתן נחש בריח, לויתן נחש עקלתון, ולא שלט בה כמו שאר בני העולם השולט בהם, על ידי מלכות דקליפה שהוא בחינת יראה שאינה לחיים, יראה הגורמת לריחוק, על ידי מלכות דרי מעלה המתנשאים בגאוותם על עם דל לרחקם מרוב קדושה כביכול, ומקטרגים על הרחוקים שאין ה' איתם, או להפך שמגלים להם סוד האהבה ללא יראה. שעל ידי כל זה נמשכים העוונות ושהם הפך הדעת והחיים. ועל ידי של אותו נחש המתלבש בשליחיו על ידו מתו בני עולם מיום שגרים להם אז בחטאו לדורות אדם, עונש המיתה בחטאו על ידי הנחש, שפיתה אותו ואת חוה להיות כביכול בעלי השגה עליונה להיות כאלוקים. שורש הגאוות וכן הבושה דקליפה והחבאות הריחוק מן האלוקות שממנה נמשך הדעת והחיים דקדושה. וכל בני העולם שאינם מתוקנים בזכות הקרבה לצדיקים מתו מפני זה הנחש פרט למש"ה ואהר"ן ומר"ם (ס"ת המן כי הם העולים למלכות דקדושה לקבל ולשחוק מן ושפע פרנסה לחיים) שכתוב בהם על פי (מלכות פה דקדושה) ה'. שמתו מיתת נשיקה בעלית נשמתם בדבקות דקדושה להיות למעלה אך להשאר גם למטה כאילו הם עדין חיים על ידי החליפות השאירו בנים ותלמידים הגונים לדורות. והם הצדיקים אשר במיתתם קרואים חיים.

ומשום כבוד השכינה לא כתוב במפורש בפסוק במרים על פי ה'. אולי נרמז גם בזה כי אין כבוד השכינה שידעו כי היא שורש קדוש ועליון שממנו נמשך מרירות מרים למרות שמלא כל הארץ כבודו.

אָבֵל בְּשֵׁרָה בְּתִיב בְּקִרְיַת אַרְבַּע, רָזָא בְּקִרְיַת אַרְבַּע בְּרָזָא עֲלָאָה, וְלֹא עַל יְדֵא אַחֲרָא. בְּקִרְיַת אַרְבַּע, וְלֹא בְּנַחֲשׁ. בְּקִרְיַת אַרְבַּע הִיא חֲבֵרוֹן, דְּאִתְחַבֵּר דְּוֹד מְלָכָא בְּאַבְהֶן, וְעַל דָּא לֹא הָוּה מִיתְתָּהּ בִּידֵא אַחֲרָא אֲלֵא בְּקִרְיַת אַרְבַּע. – אָבֵל לְעוֹמַת מִשָּׁה אַהֲרֹן וּמְרִים וְלְעוֹמַת כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם, בְּשֵׁרָה כְּתוּב וְתַמַּת בְּקִרְיַת אַרְבַּע, דְּהִנֵּה סוּד הַשְּׁנַת קִרְיַת אַרְבַּע שֵׁרָה מִתָּה עַל יַדֵּי בַחֲנִינַת זֶה הַמְּקוֹם שֶׁל מְקִיפִים בְּסוּד עֲלִיּוֹן שֶׁהַשִּׁיגָה בְּגִלּוּי זֶה הַדְּבָקוֹת וְעֲלִיּוֹת נִשְׁמַתָּה בְּמַלְכוּת דְּקְדוּשָׁה וְלֹא עַל יַדֵּי אַחֵר שֶׁהוּא נַחֲשׁ וְעֵרְלָה דְקָלִיפָה. בְּקִרְיַת אַרְבַּע וְלֹא בְּנַחֲשׁ עֲקֻלְתוֹן כְּנ"ל. עֲלֵתָה נִשְׁמַתָּה בְּדְבָקוֹת בְּקִרְיַת אַרְבַּע הִיא חֲבֵרוֹן, כְּמוֹ שֶׁהַתְּחִבֵּר דְּוֹד הַמֶּלֶךְ (מַלְכוּת) בְּאַבּוֹת שְׁהֵם הַגִּ'ת דו"א כְּנ"ל שִׁיחֲדִיּוֹ הֵם בַּחֲנִינַת בֶּן חוֹרֵין כְּנ"ל, אֲשֶׁר בּוֹ כָּל הַיְסוּד וְהַכְּלָלִיּוֹת וְהַחִיבוּר בֶּן וְתַלְמוּד כְּרֵאוּי שְׁעַל יַדֵּי זֶה נִמְשָׁךְ חַיִּים כְּרֵאוּי כְּנ"ל וְלִזָּה זְכַתָּה גַם שֵׁרָה שֶׁהִיא בַּחֲנִינַת מַלְכוּת שֵׁשֶׁרָה עַל כָּל הָעוֹלָם, וְעַל יַדֵּי זֶה הַתְּחַבְרָה בְּכָלִיּוֹת שְׁעַל יַדֵּי זֶה עוֹלָם לְהַשִּׁיג הַמְּקִיפִים כְּרֵאוּי כְּכָל עַתָּה, עַל יַדֵּי זֶה לֹא הִיְתָה מִיתְתָּה בִּיד אַחֲרֵת שֶׁל בַּחֲנִינַת אַחֲוֹר וְהַסְתַּרְהָ שֶׁל הַנַּחֲשׁ דְקָלִיפָה כְּנ"ל אֲלֵא עַל יַדֵּי בַּחֲנִינַת הַמְּקוֹם וְהַשְּׁנִיגוֹת מִה וּמִלֵּא הַנְּכַלְלוֹת וּמִתְחַבְרוֹת יַחֲדָיו, אֲשֶׁר בְּקִרְיַת אַרְבַּע.

תָּא חֲזִי, כִּד יִזְמִין דְּכֵר נִשׁ אֲתִקְיָמוּ בְּדִרְגִין עֲלָאָה, אֲתִקְיָמוּ כִּד נִשׁ בְּעֲלָמָא. כִּיּוֹן דְּלֵא אֲתִקְיָמוּ בְּדִרְגִין עֲלָאָה, נִכְפְּרִי וְנִחְתִּי לְתַתָּא עַד דְּקָרִיבֵו לְהַאי דְרָגָא דְמוֹתָא שְׁרִיָּא בֵּיהּ, וּבְדִין נְטִיל רְשׁוֹ לְאַפִּיק נְשֻׁמְתָא וְטָאִם עֲלָמָא בְּזַמְנָא חֲדָא וְנְטִיל נְשֻׁמְתָא וְסָאִיב לִיהּ לְגוּפָא וְאַשְׁתָּאֵר מְסַאָבָא. זְכָאִין אִינּוּן צְדִיקָא דְלֵא אֲסִתָּאבוּ וְלֹא אֲשְׁתָּאֵר בְּהוּ מְסַאָבוּתָא. – בָּא וְרָאָה לְהַשִּׁיג, כְּאֲשֶׁר יָמִים שֶׁל הָאָדָם מִתְקִימִים וְנִעְמָדִים בְּדִרְגוֹת עֲלִיּוֹנוֹת, שֶׁל הַשְּׁנַת מְקִיפִים שֶׁל עוֹלָם הַבָּא שֶׁהֵם גַּם כֵּן בְּסֹדֵר הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים וּבְכָל פְּעַם עוֹלָה בְּדִרְגוֹת אֵלּוּ עַל יַדֵּי שְׁמֻכְנִים בַּחֲבֵרוֹ יִרְאָה מַלְכוּת הִירָא הַמִּלָּא הַרְגֵּשֶׁת דְּעַת אֲלוֹקִים, וְנַחֲשֵׁב כְּאִילוֹ עֲשָׂהוּ, וַיֵּשׁ לוֹ בֶּן וְתַלְמוּד בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֲזִי גַם אַחֲרֵת הַסְתַּלְקוּתוֹ לְעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן וְדִרְגוֹת עֲלִיּוֹנוֹת אַחֲרֵי הַמִּיתָה עֲדִין נַחֲשֵׁב כִּי מִתְקִיִם הָאָדָם בְּעוֹלָם וְנַחֲשֵׁב כְּאִילוֹ חַי עֲדִין. וְכֵן כְּמוֹכֵן גַּם בְּזַמָּן חַיִּי נַחֲשֵׁב חַי כְּאֵדָם מִן הַיָּשׁוּב וּמִתְקִיִם וְעוֹמֵד עַל דְּעַתוֹ בְּעוֹלָם. אֲךָ לְעוֹמַת זֶה כִּיּוֹן שֶׁלֹּא מִתְקִיִם וְעוֹמֵד בְּהַשְּׁנִיגוֹת אֵלּוּ שֶׁל מְקִיפִים בְּדִרְגוֹת עֲלִיּוֹנוֹת, שֶׁלֹּא מִשִּׁיג הַפְּנִימִיּוֹת בְּכָל פְּעַם כִּי אֵין מְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ בִּירְאָת שְׁמִים, אֲלֵא אֲדַרְבָּא מִתְרַחֵק מִפְּנֵי הִירָאָה אוֹ אַחְבָּה שְׁאִינָה בְּקְדוּשָׁה, אֲזִי יִצְאִים מִן פְּנִימִיּוֹת הַקְדוּשָׁה לְחוּץ לְמְקוֹם הַקְלִיפּוֹת אֵלּוּ הַשְּׁנִיגוֹת

ויורדים ההשגות למטה בקליפה היונקת מהם ביראה למוות, עד שקרבים לדרגה הזו שבה שורה המוות והייאוש והריחוק מדעת אלוקים. ואז מלכות דקליפה נוטלת רשות להוציא הנשמה מן הגוף ללא שהשאיר דעת בעולם בן ותלמיד. וטסה העולם בפעם אחת ללא מניעה מידה כנגד מידה, מה שלא עלה בשלבים פעם אחר פעם מדרגה לדרגה, אלא נשאר בבחינת פעם אחת ועליה אחת כביכול, אזי כנגדו בפעם אחת טסה כנ"ל. ונוטלת הנשמה, ומטמא את הגוף שנשאר טמא ללא דעת הנשמה אלא מלא ברוח שטות וטומאה. אך אשרי הצדיקים העולים בכל עת בהשגות כראוי בדבקות הנשיקין ויש להם בנים ותלמידים, לבוש וחליפות להמשיך דעתם בעולם גם אחרי ההסתלקות, אשר להם יראת אלוקים לחיים, שלא נטמאו ברוח שטות ונמשך להם חיים גם לגוף תמיד ולא נשארה בהם טומאה גם אחרי ההסתלקות בזכות החליפות. ויהי רצון שנזכה בקרוב לראות פני משה המנחיג הרחמן האמיתי אשר ימשיך לנו זה הדעת והמקיפים ובלע המוות לנצח אמן בן יהי רצון.

ועתה בא גם אתה לחדש המשך הדברים, על בחינת נחש עקלתון דקדושה, וכן תלי תלים של כוכבים כנגד תלי תלים של הלכות (וכן כתרי רצונות בעת האכילה) של רבי עקיבא אשר עליו אמר ה' למשה שתוק וכו'.

וְתָא חֲזִי בְּאַמְצָעוֹת דְרִקִיעָא אֲתִקְטֵר חַד אֲוִרְחָא קְסִטְרִירָא וְאִיהוּ חֲוִיָּא דְרִקִיעָא דְכָל כְּכִבּוֹן דְקִיּוֹן בְּלָחוּ קְטִירִין בֵּיהּ וְקִיּוֹמֵי בֵּיהּ תְּלִי תְּלִין, וְאִינּוּן מְמוֹנֵן בְּסִתִּירוֹ (ס"א בְּסִתִּירוֹ) עוֹבְדֵי בְּנֵי עֲלָמָא.

ובא ראה, באמצע הרקיע נקשר הרף אחד מכהיק, והוא נחש הרקיע, שפל הכוכבים הדקים פלם קשורים בו ועומדים בו תלי תלים, והם ממנים [בצד] על מעשי בני העולם שבפטר.

בְּגוֹנוֹנָא דָּא כְּמָה חֲבִילֵי טְהִירִין נְכִפְרִי לְעֲלָמָא מִהַאי חֲוִיָּא עֲלָאָה קְדָמָאָה דְאִתְפְּתָא בֵּיהּ אָדָם, וְכִלְהוּ מְמוֹנֵן בְּסִתִּירוֹ עוֹבְדֵי (דף קכ"ב ע"ב) עֲלָמָא, וּבְגִין כִּד אֲתִי בֵּר נִשׁ לְאִתְדַבְּחָה, מְסִיעִין לִיהּ מְלַעֲלָא, וְסִיעִיא דְמֵאֲרִיָּה סְתָרָא לִיהּ וְאַסְתָּמֹר וְאַקְרִי קְדוּשָׁה.

בְּדָמַת זֶה כְּמוֹת מְלָאכֵי דִין יוֹצֵאוֹת לְעוֹלָם מִזָּה הַנְּחֵשׁ הָעֲלִיּוֹן תְּקַדְמוֹן שֶׁהַתְּפִתָּה בּוֹ אָדָם, וְכִלְהוּ מְמוֹנֵים בְּסִתֵּר מְעִשֵׂי הָעוֹלָם, וּמְשׁוּם כִּד, בָּא אָדָם לְהַפְתֵּר – מְסִיעִים אוֹתוֹ מְלַמְעֵלָה, וְהַסִּיעַ שֶׁל רַבּוֹ מְקִיף אוֹתוֹ וְנִשְׁמֵר וְנִקְרָא קְדוּשָׁה.

עלון זה מטרתו לעודד את הציבור לגלות ולהחדש בהבנת מאמרי זוהר, על פי תורותיו של רבנו הקדוש, אשר המה הקדמות עמוקות לכל חלקי התורה ובפרט ללימוד זוהר, כפי המובא בדבריו: "אמר התורה שלי היא כולה הקדמות" (שיחות הר"ן קצ"ט). והוא בעיקר לפי הכלל החמישי לדרך לימוד ליקוטי מוהר"ן המובא בספר ביאור הליקוטים להרב רבי אברהם בן רבי נחמן זצוק"ל. וזה לשונו "...הוא כל מקרא או מאמר חז"ל, שמזכיר קצת מאתה לאיזה ענין, פורב בוונתו על כל הענין ונכנס ונתבאר כל המקרא והמאמר חז"ל בזה הענין". עכ"ל. כלומר שכללי התורה וההקדמות שמביא רבינו הקדוש בתורתו המה מפרשים את כל המאמר שמביא בדבריו רק את חלקו בספריו. והבא לעיין בתורתו ובזוהר, יראה בעיניו ממש איך כל כללי תורתו נמצאים בכל מאמר זוהר והוא פלאי. ויש להבין קצת הענין בפרטות כי ידוע אשר נשמת רבנו הקדוש נשמת רשב"י אחת המה, כמובא רמז לכך בספר כוכבי אור, כי גימטריה נחמן בן שמחה וכן גימטריה שמעון בן יוחאי חושבן דין כחושבן דדיון. לכן נרמזו אור חכמתם הגדול בשם העלון נחל זהר, שהרי נחל הוא על שם הנחל נובע מקור חכמה המאיר ומגלה זהר רשב"י הנסתר, שהוא אור זוהר הקדוש. נא ונא ראו בעצמכם להחדש בדרך לימוד זה להוציא עצות למעשה ולהתחזקות בעבודת ה' ויתקיים בנו מאמר זוהר: כהאי חיבורא דילך דאיהו ספר זוהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי. במהרה בימינו אמן.

עצות על פי הלימוד

- א. מי שזוכה להתקרב לרבי אמת, שיודע להאיר הדעת הקדוש בישראל בראוי, והוא איש חיל ולא חקף (שקורין שלימוזלניק), עלידי זה יוכל לקבל בעת האכילה הארת הרצון המפלג. דהינו, שיאיר לו הרצון בעת האכילה, וישתוקק ויבסס מאד אליו ותברך ברצון מפלג פלי שער, פלי שום ידיעה, שלא ידע כלל מה הוא רוצה, רק רצון פשוט בכלות הנפש אליו ותברך:
- ב. אסור לאדם ליאש את עצמו ח"ו, ואפלו אם נפל למקום שנפל ח"ו, ומנה בשאלו תחיתות ממש רחמנא לגלן, את אל פי בן אל יתיאש עצמו מהשם ותברך בשום אפן בעולם, כי גם משם יבולין להתקרב אליו ותברך, כי מלא כל הארץ כבודו. והצדיק האמת אינו נקרא בשם צדיק כי אם בשיש לו זה הכח, שיוכל לתחיות ולהרים את אלו שנפלו מאד מאד, לחכם ולאמנם לעוררם ולהקיצם ולגלות להם, כי עדין עדין ה' אתם ועמם ואצלם וקרוב להם כי מלא כל הארץ כבודו. וכן להקפד צריך הצדיק להראות לאלו שהם במדרגה גבוהה, שעדין אינם יודעים כלל ביריעתו ותברך בחינת "מה המית מה פשפשתי" וכו'.

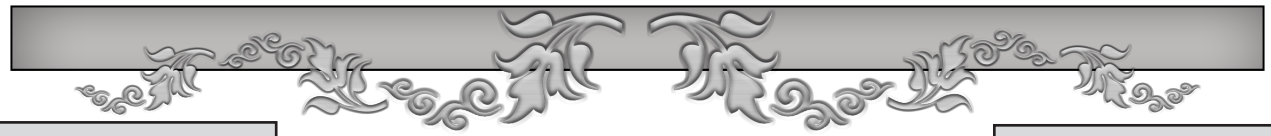
תפילה על פי הלימוד

רבנו של עולם, בעל הרחמים, בעל הרצון, בעל הטוב והחסד, בעל החמלה והחנינה, רחם עלינו ברחמיך הרבים, וזכנו נא בכח וזכות חסדיך וצדיקיך עושי רצונך וראיך ותמימיך, אשר הם האוצר של יראת שמים שקד, ותמישיך עלינו מאוצרם הטוב וראה ופחד ואימה משמך הגדול והקדוש, שנזכה שיהיה לנו יראת שמים באמת, ותהיה יראתך על פנינו לבלתי נחטא עוד לעולם. ותמישיך עלינו יראתך הקדושה תמיד, וראה תתאה ויראה עלאה, יראת העניש ויראת הרוממות. ונזכה מעתה לעבדך באמת, באימה וביראה ובאהבה, ולא נסור מרצונך זמין ושמואל, עד שנזכה עלידי היראה שלמה להעמיד בנים ותלמידים הגונים בעולם, שיזכה כל אחד ואחד, אני וכל עמך בית ישראל, להכנים הדעת הקדושה בבנינו ויוצאי קלצינו ובתלמידים הגונים, כמו שכתוב, והודעתם לבני ולבני בניך. וכל דבורנו ועסקנו בזה העולם יהיה רק בתורתך ועבודתך, שנזכה תמיד שכל אחד ואחד יעסק וידבר עם חברו ביראת שמים בכל יום ויום, ויקבלו דין מן דין תורה ודעת אלקים ויראת שמים, ויעורר ויזרו ויחזק כל אחד ואחד את חברו בעבודת השם ותברך. כי כבר גלית לנו עלידי חכמיך האמתיים, שנה עקר ההשארה והחליפות ששאר מן האדם אחר מיתתו בעולם הזה, כי אין נשאר מן האדם כלום בעולם הזה אחר פטירתו, כי אם דעתו ודבוריו הקדושים שזכה להאיר בהבריו ובניו. והזוהרת אותנו שכל אדם צריך לעסוק בזה, אפלו הפחות שבפחותים, כי כל אחד ואחד ואחד מישראל יש לו דעת ודבורים קדושים מה שאין בהברו. וצריך להאיר דעתו בהברו ובבניו ובכל הענפים השונים לנשמתו, כי זה עקר ושוב העולם כשהעולם יודעין מהשם ותברך ותורתו הקדושה:

טוב ומטיב, מלא רחמים, חנינו נא, השיבנו נא, סמכנו באישיות רפודי בתפוחים כי הולת אהבה אני. עוררני נא, הקיצני נא, אתה ה' חנני והקמיני, הקם על סלע רגלי פונן אשורי. אמצני ותקני נא ביראתך ובעבודתך, אל תשני ואל תעזבני אלקי ישעי. אמיז וחזק רפיון ידי, באפן שאזכה לשוב אלך באמת היש קל מהרה, ואבטח בה' ולא אטעד לעולם ולא אפל בדתתי משום דבר שבעולם, הנה אל ישועתי אבטח ולא אפחד כי עזי וזמרת י"ה ה' ויהי לי לישועה. אבטח

רבנו של עולם, בעל הרחמים, בעל הרצון, בעל הטוב והחסד, בעל החמלה והחנינה, רחם עלינו ברחמיך הרבים, וזכנו נא בכח וזכות חסדיך וצדיקיך עושי רצונך וראיך ותמימיך, אשר הם האוצר של יראת שמים שקד, ותמישיך עלינו מאוצרם הטוב וראה ופחד ואימה משמך הגדול והקדוש, שנזכה שיהיה לנו יראת שמים באמת, ותהיה יראתך על פנינו לבלתי נחטא עוד לעולם. ותמישיך עלינו יראתך הקדושה תמיד, וראה תתאה ויראה עלאה, יראת העניש ויראת הרוממות. ונזכה מעתה לעבדך באמת, באימה וביראה ובאהבה, ולא נסור מרצונך זמין ושמואל, עד שנזכה עלידי היראה שלמה להעמיד בנים ותלמידים הגונים בעולם, שיזכה כל אחד ואחד, אני וכל עמך בית ישראל, להכנים הדעת הקדושה בבנינו ויוצאי קלצינו ובתלמידים הגונים, כמו שכתוב, והודעתם לבני ולבני בניך. וכל דבורנו ועסקנו בזה העולם יהיה רק בתורתך ועבודתך, שנזכה תמיד שכל אחד ואחד יעסק וידבר עם חברו ביראת שמים בכל יום ויום, ויקבלו דין מן דין תורה ודעת אלקים ויראת שמים, ויעורר ויזרו ויחזק כל אחד ואחד את חברו בעבודת השם ותברך. כי כבר גלית לנו עלידי חכמיך האמתיים, שנה עקר ההשארה והחליפות ששאר מן האדם אחר מיתתו בעולם הזה, כי אין נשאר מן האדם כלום בעולם הזה אחר פטירתו, כי אם דעתו ודבוריו הקדושים שזכה להאיר בהבריו ובניו. והזוהרת אותנו שכל אדם צריך לעסוק בזה, אפלו הפחות שבפחותים, כי כל אחד ואחד ואחד מישראל יש לו דעת ודבורים קדושים מה שאין בהברו. וצריך להאיר דעתו בהברו ובבניו ובכל הענפים השונים לנשמתו, כי זה עקר ושוב העולם כשהעולם יודעין מהשם ותברך ותורתו הקדושה:

לעילוי נשמות
הרב מאיר צבי בן הרב נחמן ישראל
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
מרז תמו בת דוד והיובא פריחה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
מירה בת אשר
ת.נ.צ.ב.ה.

לרפואת
חיה ליאורה בת פטריסיה

ליצירת קשר להארות ותרומות nahalzohar@gmail.com

לעילוי נשמת
דבורה בת חיים
ת.נ.צ.ב.ה.